

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 102 (1852) ♦ Вівторок, 2 червня 1998 року ♦ Ціна договірна

Шахтарі — в похід на Київ, Прем'єр — на матч в Амстердам

Ця поїздка президента Федерації футболу України В. Пустовойтенка, незалежно навіть від того, на які кошти вона здійснювалася, може вважатися апофеозом соціальної безвідповідальності. Бо коли шахтарі місяцями не отримують зароблене, своє, кровне, і вимагають зустрічі з Прем'єром, готуються до маршу на Київ, а він у цей час переживає, хто ж переможе, італійський «Ювентус» чи іспанський «Реал», то це вже повна відсутність політичного такту, політичної культури.

(Закінчення на 2-й стор.).

В. о. Генерального прокурора України
Б. В. ФЕРЕНЦУ

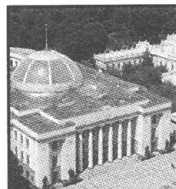
Депутатський запит

(ст. 12 Закону України
«Про статус народного
депутата України»)

Прошу відповідно до п.9 розділу XV
Конституції України і статті 4, п.1 статті
5, п.3 статті 19, статті 20 Закону України

«Про прокуратуру» здійснити перевірку, чи не витрачалися кошти державного бюджету, затвердженого Законом, на поїздки Прем'єр-міністра України В. Пустовойтенка на футбольний матч фіналу Європейської ліги чемпіонів в Амстердам, який відбувся 20 травня 1998 року. Тобто саме в той час, коли шахтарі здійснювали похід у Київ у надії отримати зароблене.

Віктор ПИШКІН,
народний депутат України,
в. о. № 133.

Виступи
кандидатів на
посаду Голови
Верховної Ради
України

4-7

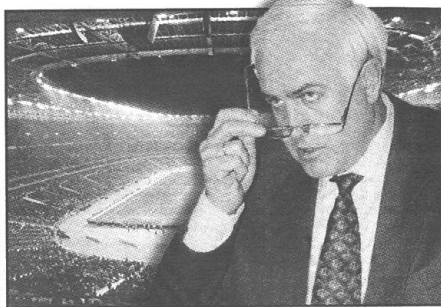
На іменинах
древнього
міста

2

Кубковий
«хет-трик»
«Динамо»

14

НА ДНІ

у прямому й переносному розумінні цього слова опинилася вугільна галузь Луганщини. Якщо, принаймні, у перші повоєнні роки в області видобували понад 30 мільйонів тонн вугілля, а в 60-ті роки — понад 60 мільйонів тонн, то у минулому році нагору підняли тільки 18,8 млн. тонн палива.

(Закінчення на 13-й стор.).

Ситий уряд і голодний народ

Таке гасло, що принесли з собою гірники «Первомайськвугілля» до Луганська ще тиждень тому, не втратило своєї актуальності. Адже «оперативність», з якою урядовці відгукнулися на акцію протесту, вкотре підтвердила справедливості переважної більшості вимог. Місцева влада, що стала своєрідним буфером у згаданому протистоянні, не сидить склавши руки. У Луганську докладно всіх зусиль, щоб створити пікетувальникам об'єднанням міністрів більш-менш нормальні умови перебування просто неба. По закінченні «зміни» гірники повертаються до легкоатлетичного манежу стадіону «Авангард», де для них організовано харчування та нічліг.

(Закінчення на 2-й стор.).

P.S.

○ За перший квартал 1998 року на підприємствах громадського харчування і в роздрібній торгівлі на 22% зменшилася реалізація м'яса та птиці.

○ У районі Запоріжжя піднято затонулий у Дніпрі в середині травня суховантаж «Слов'янськ».

○ Одна людина загинула й дві постраждали внаслідок обвалу породи на шахті в Сидівому (Донецька область).

Тракторний прорив

Харківський тракторний завод став одним із засновників спільного українсько-російського підприємства «СВС-лізинг». Розпорядження щодо його створення підписав губернатор Тульської області Василь Стародубцев. Відтепер ХТЗ знову отримав можливість повернутися на російський ринок і постачати туди за лізингом свою техніку. Якістю вітчизняні машини не поступаються аналогічним російським, а за ціною — набагато дешеві. Працівники СП встановлюватимуть на харківські агрегати двигуни Ярославського моторного заводу і відправлятимуть землеробам Росії.

Продукцією харківських тракторобудівників зацікавилися також у Краснодарі та Ставрополі. Там вже замовили 240 гусеничних і 180 колісних машин ХТЗ, повідомляє ДІНАУ.

Спробуй і виграй!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників другий етап лотереї. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

33. Раді підприємств м. Рівне (голова — Богдан Лимар) — телевізор, годинник настільний.

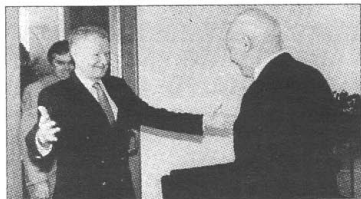
34. Рівненському ветеранському кооперативу «Черевички» (голова — Степан Воробей) — сервіз чайний, фотоапарат, годинник наручний.

35. Цуманському держлісгоспу державного об'єднання «Волиньліс» (директор — Богдан Колісник) — набори бальзамів.

Друзі! Стежте за газетою. Щодомер у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і виграйте!

Передплата - 98

У номер

Кажуть, що Бжезинський
знає все про всіх...

Протягом тижня в Україні перебуватиме відомий американський політик Збігнєв Бжезинський з групою експертів. Гості, які здійснюють неординарний візит, уже зустрілися з Президентом Леонідом Кучмою, секретарем Ради національної безпеки Володимиром Горбуліним, міністром закордонних справ Борисом Тараском, головою Національного банку Віктором Ющенко.

Програма перебування американських політиків надзвичайно насичена: вони побувають також у Харкові та Дніпропетровську, де проведуть засідання за «круглим столом» з представниками політичних партій, ділових, наукових кіл та молодіжних організацій, зустрінуться з главами адміністрацій. Цікаво, що гості віддають також виробничі об'єднання «Південмаш».

Кажуть, Бжезинський знає все про всіх не тільки на цей момент, а й може спрогнозувати, наприклад, розвиток подій в Україні на 10 років наперед.

Про те, що ми маємо «економічні проблеми», знає сьогодні навіть школяр. А от як розвиватиметься наше суспільство далі... Можливо, про це незабаром скаже пан Бжезинський?

Ситий уряд
і голодний народ

(Початок на 1-й стор.).

Шоправда, дещо складніше з дозвіллям. Одначе подійкувати, що з'явився домовленість про проведення товаришського футбольного матчу між гірниками та проворохонцями, що чергують біля пікети. Запрошення відвілати матч надіслано навіть Прем'єр-міністрів і водночас президентів Федерації футболу Валерію Пустовоїтенку. Що ж, може, хоч у такий спосіб їм вдасться витягти главу уряду на зустріч...

Шахтарі —
в похід на Київ...

(Початок на 1-й стор.).

Звичайно, і Пустовоїтенко, як і перший віце-прем'єр Голубченко, якого він направив до шахтарів, однаково не здатні задовольнити справедливі вимоги гірників, вчителів, науковців, врешті-решт, переважної більшості суспільства. Але дозволяти собі перелякати в такий час фіналом ліги футбольних чемпіонів — то вже виходить за будь-які рамки...

А у лідера фракції «Громади» у парламенті Павла Лазаренка, як і у лідерів багатьох інших фракцій, знайшовся час для спілкування з шахтарями.

ЗАЯВА
фракції Комуністичної партії України
у Верховній Раді України

Перебіг подій останніх тижнів у Верховній Раді України наочно свідчить про те, що пропрезидентські політичні кола будь-якими засобами намагаються дестабілізувати ситуацію в Україні.

У той час, коли депутати-комуністи ініціюють у Верховній Раді розгляд справді життєво важливих для народу України питань, зокрема «Про погашення заборгованості по зарплатній платі, пенсіях, стипендіях», «Про подолання кризового стану у вугільній промисловості України», «демократичне» утворення у Верховній Раді підтримує дії Президента щодо усунення вищого органу законодавчої влади держави від впливу на соціально-економічні процеси в країні.

Настирливе нав'язування чотирма фракціями пропози-

ції про вибори керівництва Верховної Ради в так званому «пакеті» є безпрецедентним політичним тиском збанкрутілого режиму та його прибічників у парламенті, намагаючись диктувати свою волю народним депутатам.

Очевидною метою цих дій є принищення Верховної Ради в жертву неминучому соціальному вибуху і встановлення жорсткої президентської диктатури під п'ятою закордонних політичних і фінансових кіл, яким стабільність і процвітання України не потрібні.

Не можна не відзначити й того, що під час виборів Голови і керівництва Верховної Ради не випадково послідились різні зовні, але єдині за суттю позиції НДП і Руху, СДПУ і Партії зелених та їх лідерів — А. Матвієнка і В.

Чорновіла, Є. Марчука і В. Кононова, які продемонстрували намагання диктувати народним обранцям волю своїх справжніх завізів.

Поведінка представників ПСПУ, які відкрито підтримали пропрезидентські сили у Верховній Раді і взяли участь у блокуванні голосування, не має нічого спільного з позицією представників справді лівих сил.

Ці події підтверджують, що в новому парламенті, як і в суспільстві в цілому, діють фактично тільки дві чітко окреслені політичні сили — антипрезидентська і пропрезидентська.

Фракція комуністів рішуче протестує проти політичного свавілля, порушення норм і положень Регламенту Верховної Ради, блокування її роботи, спекуляції з цього приводу і поперджіє, що політичне блокування може призвести до серйозної політичної кризи.

СПОКУСА ПРЕЗИДЕНТА

Поточний тиждень, схоже, стане визначальним у подальшій долі нинішньої Верховної Ради. У минулу п'ятницю фракції, що бойкотували вибори Голови, вперше висунули претендентів на цю посаду, які поки що не зняли свої кандидатури.

Аналітики і оглядачі висловлюють з цього приводу кілька версій. Насамперед вони сходяться на тому, що посити прохідна кандидатура — экс-президент Леонід Кравчук. Водночас колишній Голова Верховної Ради Олександр Мороз не виключає, що в другому турі голосування, коли воно відбудеться, зійдуться Петро Симоненко і Леонід Кравчук, який в підсумку набере 150 голосів.

Побуте думка, що завдяки сьогоднішнім «торгам» доволити виставки уряду відбудеться чергове висунення кандидатів і врешті Олександр Мороза оберуть Головою Верховної Ради. Тим паче з'явилися ознаки того, що частина правоцентристських фракцій, зокрема зелені, згодні «розблокувати» вибори керівника парламенту.

Шоправда, не виключається можливість того, що тепер почнуть «блокувати» вибори ліві, щоб показати свою силу. Однак аргументів на користь цієї версії ніхто не на-

водить. Тим більше, маючи чисельну перевагу приблизно у 35 голосів над правоцентристськими фракціями, вони за допомогою позафракційних можуть обрати свого представника на посаду Голови Верховної Ради.

Багатьох дивує інше: чому лівий блок послідовно і цілеспрямовано висуває кандидатом Петра Симоненка? Алге найбільш «прохідна» постать — Олександр Мороз. А поява в списку претендентів Петра Симоненка вигідна насамперед президентській команді. Власне, поява на чолі парламенту лідера комуністів дозволяє в майбутньому розіграти «болгарський» варіант. Деякі політики, і зокрема керівник фракції об'єднаних соціал-демократів Євген Марчук, вважають, що цей сценарій готується в Україні давно і послідовно. Лишилися зробити кілька, перекручуючи Бориса Нежерду, «заключених і вільних штрихів». (До речі, ліві, самі тоді не штрихи). Чи свідомо, яке виявляють прагнення охолодити уряд за умови зміни економічного курсу?

Спокуса для глави держави і його оточення надзвичайна. Ліві, зокрема комуністи, самі пхають голову в зашморг. Алге вони зможуть покермувати не довше, аніж півроку,

Підсумок тижня

до весни. І на фоні економічного колапсу кануть у небуття.

Імовірність такого розвитку подій підтвердив нещодавно в розмові з автором високий урядовець Кабінету міністрів, який висловив думку, що крайньої нагоди «розгромити комуністів» у влади немає і не бути.

Водночас, схоже, це — позиція «прозаїчного» оточення глави держави. Бо ті, хто сповідує «сврозміст», підтверджують. Президентів повторити «болгарський» варіант. Нездаремо з'явилися чулки про те, що Леонід Кучма висловив думку, ніби в депутатах для виборів Голови залишається тільки поточний тиждень.

У цьому випадку навіть «грозові мішки» не боятимуться втрат, бо їм запропонують зберегти місію в парламенті, але в нижній палаті...

Про те, що глава держави готується до вирішальних поїлок, свідчать і здійснені ним минулого тижня перестановки не тільки обласних і районних керівників, а й начальників обласних управлінь спецслужб.

Отож, не виключено, що поточний тиждень визначить не тільки долю Верховної Ради, але й парламентаризм і демократію в Україні.

Володимир КОРОЛЮК.

Маневри після виборів

Демократична партія України «розбір прольоту» у минулих виборах призначила на святкування Дня Києва. Коли на вулицях столиці кирили хвилі радості, у Будинку профспілок вирували пристрасті. Частина делегатів VI з'їзду ДемПУ звинуватила у нищівній поразці на виборах лідера партії Володимира Яворського. Натомість політик і письменник, не скидаючи з себе вини, переклав частину відповідальності на найбільших соратників — своїх заступників, членів Національного ради партії.

З'їзд прийняв ухвалу, якою відправив у відставку і голову ДемПУ Володимира Яворського, і його заступників, і Національний раду. Вибори вирішили провести того самого дня. Чи-

мало суперечок викликала пропозиція обрати голову тижнем. Врешті перемога дісталася опозиції, яка добила такі тасемого голосування. Але якщо ціною! Володимир Яворський зумів перемогти Володимира Шовковитного, отримавши 269 голосів з 450. За Шовковитного віддали голоси 140 делегатів. Заступників не обрано.

Водночас прийнято рішення черговий з'їзд демпартії скликати у жовтні поточного року, а також провести переговори про об'єднання з низкою інших партій. Отож опозиціонери вирішили поки що «не грюкати дверима».

Цієї ж точки зору дотримувалися і Олександр Лавринович, якого зняли із заступників голови Руху і виклю-

Партійні рядки

чили з Центрального проводу на позачерговому з'їзді цієї партії, який відбувся 30—31 травня.

Новим заступником В'ячеслава Чорновола став Юрій Костенко, якого, вважають аналітики, Рух у грудні цього року на черговому з'їзді висуне кандидатом у Президенти України.

Питання про об'єднання з іншими партіями було знято з порядку денного з'їзду Руху як не підготовлене.

Нічим не закінчився і II з'їзд Республіканської Християнської партії, який мав проголосити про об'єднання з Рухом.

З'їзд повторно обрав головою РХП Миколу Пороховського.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Політичний розшук?

Президент має знати все. Принаймні намагається знати все. Нічого тут поганого і, можливо, протизаконного немає. Інше питання, що входить у поняття «все».

Якщо вірити Розпорядженню Миколаївської обласної державної адміністрації від 17 лютого 1997 р. № 73-р «Про незадовільне виконання Указу Президента України від 30 листопада 1994 р. № 709 «Про інформаційно-аналітичне забезпечення Президента України» (вибач, читачу, за недолугий канцеляризм. Але тут треба бути максимально точним, бо до суду потягнуть), гарант Конституції цідився геть чоту всім. Його прагнення нібито поділяють і підлеглі. Проте свідчить лист глави адміністрації Президента України (поштом — головний нагосп) від 17 серпня 1994 р. № 9-8/18.

Як видно з Розпорядження, на Миколаївщині справно взялися реалізовувати вимоги центру і створили цілу систему оперативного інформування Президента «про події суспільно-політичного життя, проведені важливі організаційні заходи, економічний і соціальний розвиток територій, стан справ у підвідомчих галузях народногосподарства, критичні ситуації, проблеми, аналітичні висновки і пропозиції тощо».

Однак більшість глав райдержадміністрацій та інших служб «безвідповідально поставились до виконання Указу Президента».

У такій ситуації завжди не обійшло «вжити невідкладних заходів». На Миколаївщині

створили Інструкцію про підготовку та надання експрес-інформації. Про що ж просять високі чиновники їх повідомляти? Усього переповідали не варто. Однак звертаємо увагу на п. 4 Інструкції, де є перелік питань, які повинні висвітлюватися. Так ось про що хоче знати Президент:

Акції протесту
Соціологічні дослідження
Діяльність народних депутатів

Діяльність кандидатів у депутати

Діяльність партій і громадських об'єднань
Діяльність профспілок, конфесій та міжконфесійні стосунки...

Нічого не не нагадує, шановний читачу?

Читач давно ми вказували в анкетках все не лише про себе, а й про рідніх? Де народилися, де поховані, чи був на окупованій території, в якій партії перебував, чи був за кордоном — згадав, читачу?

Я далекий від думки, що саме політичний розшук мався на увазі в Указі Президента від 30 листопада 1994 р. № 709. Отож, аби розібратись у ситуації, ми звернулися до голови адміністрації Президента України пана Кушнарського за проханням надати можливість ознайомитись, так би мовити, із періодичними. Минуло понад 20 днів, а відповіді немає.

Певне, наші сумніви мають підґрунтя? Алге мовчання — знак згоди. Чи не так, Євгене Петровичу?

Анатолій ФЕДОРІВ.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

1 сесія 14 скликання

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

питання № 14

**Про пропозицію народного депутата Лавриненка
(опрацювати без виїздів до обрання Голови Верховної Ради України)**

Голосування проведено 29/05/98 11 годин 38 хвилин

Обрано народних депутатів 438

Зареєстровано народних депутатів 388

В голосуванні взяло участь 329

ЗА = 210 ПРОТИ = 56 УТРИМАЛОСЬ = 7 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 56

Рішення НЕ ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп

ЗА = 15 ПРОТИ = 2 УТРИМАЛОСЬ = 0

НЕ ГОЛОСУВАЛО = 2

Агафонов М. І. 28

Бабин В. Г. 218

Білас І. Г. 120 ЗА

Бондаренко В. Д. 212

Вашук К. Т. 20 ЗА

Головатий С. П. 222 ЗА

Горбанов В. С. 178

Гошовська В. А. 136

Гурвіц Е. Й. 19 ЗА

Діброва В. Г. 83 ЗА

Ермак А. В. 135

Кирилов С. Б. 95

Кірюха І. З. 72

Ковач М. М. 106 ЗА

Коломойцев В. Е. 88

Кошинець В. В. 78 ЗА

Кузнєцов О. Б. 181 НЕ ГОЛ.

Мангула А. І. 164 ПРОТИ

Миринський Л. Ю. 132

Настенко О. А. 146 ЗА

Омельченко Г. О. 126

Остап І. І. 124

Пилипчук І. М. 117

Пинзенник В. М. 164 ПРОТИ

Ратушний М. Я. 122 ЗА

Рижаківський О. М. 200 ПРОТИ

Ромовська З. В. 89 ЗА

Сирота М. Д. 91 ЗА

Стецько Я. І. 214 ЗА

Терехин Д. В. 119 ЗА

Терехин С. А. 207 ЗА

Тигишник О. Я. 10

Томашук П. І. 154

Франчук А. Р. 48 НЕ ГОЛ.

Цехмистренко В. Г. 41

Черненко В. Г. 59 ЗА

Щербань В. П. 247 ЗА

Абрамов Ф. М. 240 ЗА

Александровська А. О. 250 ЗА

Анішук В. В. 75 ЗА

Анненков Є. І. 76 ЗА

Бабулін О. В. 114 ЗА

Бабун П. Б. 258 ЗА

Бережний В. Г. 261 ЗА

Борщевський В. В. 271 ЗА

Бурдиган П. П. 249 ЗА

Буйко Г. П. 286 ЗА

Варбачевський І. М. 260 ЗА

Василенко А. С. 252 ЗА

Ведмідь А. П. 54 ЗА

Власов В. Д. 105 ЗА

Гміря С. О. 256 ЗА

Голуб О. В. 237 ЗА

Гайченко С. І. 248 ЗА

Дайченко Л. І. 273

Долженко Г. П. 251 ЗА

Доманський А. І. 266

Донченко Ю. Г. 113 ЗА

Дорогунцов С. І. 281 ЗА

Драгощевцев А. Д. 232 ЗА

Дрозук С. О. 137 ЗА

Еськов В. А. 109 ЗА

Ещенко В. М. 242 ЗА

Жежук Н. С. 246 ЗА

Заклучна В. Г. 230

Зачосов В. О. 225 ЗА

Звонарж А. Ю. 292 ЗА

Кирил В. О. 269 ЗА

Кириченко М. О. 151 ЗА

Клочко М. О. 148 НЕ ГОЛ.

Коживанов Б. М. 299 ЗА

Кондратенко А. І. 288 ЗА

Корнійчук І. В. 254 ЗА

Кочерга В. Г. 49 ЗА

Кравченко М. В. 57 ЗА

Красняк Є. В. 301 ЗА

Крученко В. Я. 276 ЗА

Крючков Г. К. 241 ЗА

Кузнєцов П. С. 307 ЗА

Кукарчук М. А. 202 НЕ ГОЛ.

Кулеков В. М. 284 ЗА

Кушнір О. Д. 280 ЗА

Лантук В. І. 308 ЗА

Левченко А. І. 267 ЗА

Лешан Є. А. 1 ЗА

Лісостерський О. І. 177 ЗА

Луценко В. І. 243 НЕ ГОЛ.

Малевський О. Т. 295 ЗА

Маразмін Ф. А. 104 ЗА

Мармазов Є. В. 253 ЗА

Мартинюк А. І. 231 ЗА

Масенко О. М. 147 ЗА

Матвеев В. Г. 262 ЗА

Матвеев В. Г. 129 ЗА

Мигонів І. І. 274 ЗА

Мирошенко В. А. 5 ЗА

Мішура В. Д. 259 ЗА

Моїсєєв В. М. 53 ЗА

Молчанов Б. Я. 234 ЗА

Морозов А. П. 278 ЗА

Найливайко А. М. 228 ЗА

Олійник Б. І. 229

Оплачко В. М. 287 ЗА

Охріменко К. С. 294 ЗА

Павловський С. Г. 263 ЗА

Парубок О. Н. 227 ЗА

Пасечна Л. Я. 291 ЗА

Паска М. С. 15 ЗА

Пейгалайнен А. В. 303 ЗА

Петренко В. О. 279 ЗА

Петренко Д. Д. 107 ЗА

Петров В. Б. 127 ЗА

Писаренко А. А. 44 ЗА

Понеділок В. І. 77 ЗА

Понімаренко Г. Г. 245 ЗА

Пустов Г. Д. 293 ЗА

Пустовогов В. С. 33 ЗА

Пхиденко С. С. 264 ЗА

Райковський Б. С. 290 ЗА

Рейко В. Г. 199 ЗА

Самойлик К. С. 257 ЗА

Самойлюк Ю. П. 236 ЗА

Симоненко П. М. 226 ЗА

Синченко С. І. 272 ЗА

Синченко В. Д. 157 ЗА

Синченко С. Г. 298 ЗА

Сиренко В. Ф. 233 ЗА

Снігач А. П. 186 ЗА

Сокерчак В. М. 142 ЗА

Старинцев О. Г. 277 ЗА

Стефан В. С. 304 ЗА

Стрижко Л. П. 282 ЗА

Строгова А. Н. 235 ЗА

Танасов С. І. 192 ЗА

Терещук В. В. 285 ЗА

Тищенко П. Б. 275 ЗА

Тищенко О. Я. 174 ЗА

Тропін В. І. 157 ЗА

Труш М. Н. 289 ЗА

Федоренко Л. П. 296 ЗА

Хара В. Г. 238 ЗА

Хмельовий А. П. 306 ЗА

Хунов А. І. 297

Цибенко П. С. 110 ЗА

Чекалин В. М. 244 ЗА

Черненко О. П. 112 ЗА

Черніков О. М. 34 ЗА

Чижик М. В. 300 ЗА

Чичанков С. В. 255 ЗА

Чичков В. М. 283 ЗА

Штета В. Д. 31 ЗА

Штета Н. П. 305 ЗА

Юхимец О. Ф. 196 ЗА

Яковенко Л. О. 265 ЗА

Яковенко О. М. 50 ЗА

Яценко В. М. 66 ЗА

Фракція Народного Руху України

ЗА = 1 ПРОТИ = 3 УТРИМАЛОСЬ = 1

НЕ ГОЛОСУВАЛО = 16

Альохин В. Б. 336 НЕ ГОЛ.

Асачев В. М. 337 ПРОТИ

Бойко Б. Ф. 314

Бойчук І. В. 327

Бондаренко О. Ф. 338 НЕ ГОЛ.

Борзов В. П. 339

Глухавський Л. І. 341

Григорів Л. С. 320

Гудима О. М. 123

Джигелєв М. 316

Джоджидзе Я. І. 167

Драч І. Ф. 94

Жовтків Є. Д. 313 УТРИМ.

Засяч І. О. 326

Зварич Р. М. 165 НЕ ГОЛ.

Іщенко О. І. 321

Кириленко В. А. 325

Клочковський Ю. Б. 324

Коваль В. С. 317

Кожин Б. Б. 116

Косів М. В. 312 НЕ ГОЛ.

Костенко Ю. І. 338

Костриков Б. І. 328 НЕ ГОЛ.

Криворучко Ю. З. 145

Кулик О. В. 332

Лавринюк О. В. 330 НЕ ГОЛ.

Манчуленко Г. М. 152

Мовчан П. М. 333 НЕ ГОЛ.

Павлишин Д. Я. 334 ЗА

Поліщук І. П. 331 ПРОТИ

Сігал Є. С. 220 НЕ ГОЛ.

Слободян О. В. 166 НЕ ГОЛ.

Танок Л. С. 315 НЕ ГОЛ.

Тарасюк Г. І. 311 НЕ ГОЛ.

Удовенко Г. Я. 323 НЕ ГОЛ.

Філічук Г. Г. 303 НЕ ГОЛ.

Черновий В. М. 322

Черняк В. К. 153 НЕ ГОЛ.

Чобіт Д. В. 340 НЕ ГОЛ.

Чорновіл В. М. 310

Чубаров Р. А. 8

Шевченко В. Ф. 328

Шела В. М. 325 ПРОТИ

Шмідт Р. В. 115 НЕ ГОЛ.

Юхонський І. Р. 319

Фракція блоку Соціалістичної та Селянської партій України

ЗА = 27 ПРОТИ = 1 УТРИМАЛОСЬ = 0

НЕ ГОЛОСУВАЛО = 0

Баранчик І. І. 358 ЗА

Боник І. С. 344 ЗА

Вінський Й. В. 346 ЗА

Довганчик Г. В. 369 ЗА

Довгань К. В. 345 ЗА

Довгань С. В. 342 ЗА

Доброволь А. І. 355 ЗА

Зубов В. С. 348 ЗА

Кирилюк Є. І. 350 ЗА

Кіяшко С. М. 351 ЗА

Костусєв О. О. 357 ЗА

Кушніров М. О. 367 ЗА

Лавриненко М. Ф. 356 ЗА

Малєєв В. В. 354 ЗА

Марковська Н. С. 347 ЗА

Міроша В. Я. 363

Мороз О. О. 92

Мусієнко І. М. 359 ЗА

Мухін В. Б. 355 ЗА

Ніколасенко С. М. 186 ЗА

Новик А. М. 353 ЗА

Покотило Н. О. 352 ЗА

Потімоков С. Ю. 170

Сас С. В. 361

Сацюк В. М. 362

Семеник В. П. 370 ЗА

Сінко В. Д. 368 ЗА

Станков А. К. 365 ЗА

Степанов М. В. 349

Суслов В. І. 343 ЗА

Ткаченко О. М. 195 ЗА

Цушко В. П. 190

Чиж І. С. 140

Шнігалю В. Є. 364 ПРОТИ

Юдик О. І. 360 ЗА

Фракція Партії зелених України

ЗА = 4 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0

НЕ ГОЛОСУВАЛО = 13

Белоголова І. А. 384 НЕ ГОЛ.

Гавриш І. О. 386 НЕ ГОЛ.

Гуцук М. В. 388 НЕ ГОЛ.

Дашутін Г. П. 162

Деркач А. В. 159

Елчанов В. С. 376

Кірюшин І. В. 381 НЕ ГОЛ.

Кірюшин В. М. 383

Костровський Д. Б. 389 НЕ ГОЛ.

ВИСТУПИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ

Виступ народного депутата України Петра Симоненка (фракція Компартії України)

Вельмишановні виборці! Шановні народні депутати! Товариші!

В недавньому виступі з цієї трибуни я мав нагоду оприлюднити конкретні пропозиції Компартії України щодо виводу країни з соціально-економічної кризи. Зважаючи на це, а також на інформаційну блокаду з боку виконавчої влади, у сьогоднішньому виступі я хотів би сказати наступне. Народні депутати-комуністи прийшли до Верховної Ради налаштовані на конструктивну працю з найбільшочисних нині для наших виборців питань. Найгостріше з них — це створення усталених засад для забезпечення матеріальної основи існування народу України. Насамперед — найбільш соціально вразливих груп населення: дітей, молоді, ветеранів, працівників народної освіти та медичних закладів. Як вибихо-небезпечну соціальну проблему ми розглядаємо неміц виконавчої влади у погашенні нарастаючої заборгованості держави з виплати заробітної плати, пенсій, стипендій. На жаль, збуваються найгірші прогнози розвитку суспільних процесів під впливом цього чинника. Страйкують голодні вчителі. Нікі сили вже не в змозі стримати марш шахтарів на Київ.

Саме за настійним намаганням комуністичної фракції питання про погашення боргів держави перед населенням, як позачергові, були внесені в порядок денний нашої сесії. Інформації першого віце-прем'єра та міністра фінансів наочно переконали депутатів у повному розвалі фінансової системи держави та відсутності політичної волі уряду щодо пошуку кардинальних шляхів запобігання колапсу суспільства. Зявте самі. З інформації вишнзавказних високих урядовців невідкладні виплати держави з бюджету населенню, в тому числі шахтарям, становлять нині близько 525 млн. гривень шомісячно. В той самий час усі надходження до Державного казначейства України за 20 днів травня не перевищили 300 млн. гривень. Перший віце-прем'єр так і не наважився на запит депутатів-комуністів назвати конкретний термін погашення заборгованості держави перед шахтарями. А наш прем'єр у цей день у відповідь на вимоги шахтарів про негайну зустріч під загрозом масових виступів відбув (звичайно ж, за державний кошт) у далекий закордон, де з допомогою УТ мільйони голодних трудяв України могли спостерігати його заохоплення видюшеним футбольного матчу. Як кажуть, коментарі зайві. Та все ж підсумую: наша держава — повний банкрут, а можновладці за її рахунок збагачують свій досвід футбольних фанатів. А в цей час:

- закриваються вугільні шахти, гинуть шахтарські селища, бо не знаходять збуту донецьке вугілля за мільйонного імпорту закордонного палива;

- руйнуються від безділ або ж продаються за безцінь унікальні у світовому вимірі об'єкти енергокомплексу України;

- несуть мільйонні збитки металургійні заводи, що стали жертвами гострої кримінальної боротьби за газовий ринок;
- не зорано кожен шостий гектар рілл багатих українських чорноземів;
- шонайбільше третину від рівня недавніх, так званих тоталітарних, часів становить поголів'я великої рогатої худоби;

- ринок продовольства в Україні животіє за рахунок закордонного непотребу;
- триває вимирання українського народу.

Мільйони сімей цього літа вже в котрий раз поставлені у безвихідь неможливістю забезпечити оздоровлення своїх дітей. Корупція можновладців, відзначена світовими органами масової інформації, стала невід'ємною складовою суспільного життя. Американський Конгресс тільки цього року двічі розглядав питання, пов'язані з корупцією в Україні. А ми граємося в «антифальш». Чесний бізнес у наших державах діями влади унеможливлено у принципі. Навіть найближчі радники Президента, які донедавна улашували його економічний курс, визнають фінансовий колапс української економіки. В той самий час урядовці замість реальних кроків з реанімації економіки, що конає, обіцяють нам підвищення тарифів на комунальні послуги населенню та пропозиції щодо перегляду статей порожнього бюджету.

Звичайно, що ці заходи не знайдуть підтримки у Верховній Раді, насамперед у фракції комуністів. Тож офіційні та запропані, так звані незалежні, засоби масової інформації влаються до замовчування та перекручення позицій небаждучих народних депутатів. І передусім фракції Компартії України, що твердо стоїть і надає їй стійкості на сторожі інтересів трудового народу і незалежності більшості населення.

Щоб уникнути відповідальності перед власним народом, владі сьогодні, як котков повітря, потрібен вивульгач нових руйні. Президент, як ми чули, його вже знайшов. Це — Верховна Рада. Вона й раніше заважала президентським так звані реформам. А нині вона має «не такий, як хотілося би, склад» і взагалі — не конструктивна. Та наближається черговий звіт Кабінету міністрів у Верховній Раді. Уряду, який майже за повний рік діяльності не спромігся оприлюднити свою програму і відзначився, окрім відомих футбольних перемог, хіба що запопалюванням перед ЄБР та акціями з штурму приміщень органів місцевого самоврядування. Усе це, безумовно, випливає тут, у цьому залі, не пізніше другого червня. Тож під егідою «гаранта Конституції» запровадженя масована акція з дискредитації Верховної Ради та усунення її від активного впливу на соціально-економічні процеси в державі. Аб до розпуску. Чи то за «болгарським варіантом», — учора вже від імені шахтарів, котрі страйкують, телебачення знявувало нас у затримці вислу та зарплата з причини необрання Голови Верховної Ради. Чи з причини неспроможності

Верховної Ради діяти у конституційному полі. До цього процесу активно прилучилися чотири відомі депутатські фракції за активної підтримки полум'яних борців за інтереси незалежного народу — керівників фракції ПСПУ. Для нас не дивно, що у цій справі передведуть депутати від Народного-демократичної партії. Ледве здолавши чотиривісотокий рубіж, антидемократично скориставшись під час виборів владними важедами, вони не можуть діяти інакше. Це — партія влади, що конає, і вік її депутатської фракції — до недалекої відстанки уряду Пусто-вітенька.

На тлі глибокого суспільного розчарування правлячої партії — НДП та її «сотоваришів» уже не втримати монополію на владу. Перефразуюючи відомі поетичні рядки: «на цвинтарі розстріляних лінозів уже немає місця для налй». Більшість суспільства вже не хоче і не може платити таку високу ціну за лінозів реформаторів. Вона вже не вірить і не хоче вірити, що соціальний гоїзм вузьких привілейованих прошарків — це і є суспільний інтерес.

Народ стомився від обіцянок і очікувань, він приголомшений безпрецедентним ростом грабіжництва, корупції, збубжництва, цинізму.

Щикаве з точки зору прикладної політології поєднання партії влади з представниками Народного руху.

Напрацьований Рухом багаторічний досвід підступних політичних дій та парламентарських провокацій активно засвоюється снідепстами.

Політичний альянс націоналістичних партій і їх фракцій з так званими центристськими силами Верховної Ради для боротьби проти лівих сил і насамперед Компартії остаточно викриває їх сутність та істинні наміри, результатом яких стала втрата економічної незалежності і колосальне збубжництво народу.

Дружно голосуючи проти пропозицій лівих по вирішенню нагальних соціальних проблем, українські соціал-демократи (об'єднані) теж знайшли своє місце в цій коаліції. Там — Кравчук. І цим для мільйонів виборців усе сказано.

Пощирюються чутки, що ті, хто плекав надії на дуже засекречений потенціал усім відомого генерала, розчаровані мілким політиканством, до якого він вдався. Маючи вищу освіту з юридичним ухилом, генерал-депутат публічно виступає за скрупульозне дотримання закону. Та водночас на-

магається нав'язати політичним опонентам співучасть у колективному порушенні чинного законодавства щодо виборів Голови Верховної Ради.

Вочевидь незручно почувуються в цій строкатій компанії представники Партії зелених. Видно, відчувають, що не туди вступили. Зважаючи, що засоби масової інформації та окремі чільники названих фракцій перекручують нашу позицію у розв'язанні питання про вибори Голови Верховної Ради, за-являють таке. Наша позиція обґрунтована положеннями чинної Конституції та Регламенту Верховної Ради. Ми — за вибори Голови Верховної Ради на демократичній основі з урахуванням пропозицій усіх фракцій та позафракційних депутатів. Діяти з порушенням Регламенту ми не будемо в жодному разі. Депутати-комуністи категорично виступають проти спроб силіомії змусити нас тіти на явні порушення. Пропозиції про вибори керівництва Верховної Ради «в пакеті» суперечать чинному Регламенту і саме з цієї точки зору вони для нас неприйнятні. Врешті, як це стало вчора абсолютною ясно, річ не в пакеті. Річ у тому, що зусилля названих фракцій спрямовані лише на блокування будь-якої кандидатури від лівих фракцій на посаду керівника Верховної Ради. У них і досі немає єдиної узгодженої кандидатури. Отож вони і намагаються голосами комуністів посадити у крісло Голови Верховної Ради так званого анонімного центриста — слухняного виконавця президентських приписів. Інакше як брутальну провокаційною спробою тиску з боку прибічників Президента на політичних опонентів назвати такі дії неможливо.

Підтримуючи справедливий вимоги трудявників — шахтарів, учителів, медиків та представників інших професій, ми закликаємо їх: не піддавайтесь на обдули провокації представників влади та її прибічників! Витокі ваших гераздів — у поліції Кучми —Пусто-вітенька, які довели державу до фінансового краху. Вони добув'язані, мають усі підстави і права розв'язувати ваші питання самостійно, без посилань на Верховну Раду. Та бояться сказати правду про банкрутство держави.

Сьогодні мова йде безпосередньо про її порятунк, усунення, а точніше — приулинення давнинних процесів соціально-економічної катастрофи.

Я і наша фракція виходимо з того, що жодні політичні хитросплетіння, жодні політичні інтриги, якими вони вшуканими не були б, не можуть зупинити і вивести Україну з глибокої, затяжної системної кризи, в яку вона втягнута. Цю кризу, що знищує народ і державу, можна і необхідно подолати лише шляхом відродження вітчизняного виробництва, економіки в цілому, соціально-культурної сфери, науки і мистецтва, рішучого піднесення матеріального і культурного добробуту всього населення країни.

Вирішити ці завдання неможливо без консолідації депутатського корпусу всіх рів-

нів, у першу чергу Верховної Ради.

Якщо цієї простої істини не усвідомить кожен із нас, якщо Верховна Рада і органи місцевого самоврядування розділятимуть політичні протистояння, дрібні амбіції, якщо на решті Президент, уряд, судова влада, засоби масової інформації не знайдуть реальної формули об'єднання суспільства проти прийдешньої бди, Україна ще швидше дрейфуватиме до національної і соціальної катастрофи.

Треба також чітко усвідомити той величезний обсяг роботи зі спасіння народу і держави, який необхідно виконати всім гілкам влади, щоб народ повірив у можливість перебороти бди, мобілізував усі свої фізичні, розумові, моральні сили, як це було в найгірші періоди нашого історичного минулого.

Економічні втрати за 7 років становлять понад 400 мільярдів доларів, що майже вдвічі перевищує втрати під час Великої Вітчизняної війни.

Обсяги матеріального виробництва зменшилися в 3 рази, в т. ч. в промисловості — в 2,6, сільському господарстві — в 1,6, у будівництві — в 9,2, у галузі транспорту і зв'язку — в 2,4 рази.

Україна, яка ще недавно входила до першої десятки індустріально розвинених країн світу, за виробництвом електроенергії тепер відкинута на 25 років назад (зниження в 1,7 рази), вугілля — на 47 років (2,3 рази), нафти — на 38 років, сталі і прокату — на 40 років (зниження більш ніж у 2 рази). Виробництво тракторів зменшилося в 20,4 рази, автомобілів — у 19,2, металургійних верстатів — у 16,8, тканин — у 15,7, взуття — в 21,3 рази.

Криза спотворила багатоглазусвий характер промисловості, перетворивши її на оліго-, дво- або як максимум, тригладусу. Підкреслюю, у державі склалася небезпечна ситуація:

- відсутня єдиність дій виконавчої і законодавчої влади, освою котрої мають бути національні інтереси і життєві проблеми кожної людини;
- виконавча влада повністю втратила довіру і підтримку народу;

- соціальна напруженість з парламентських форм протесту переходить в організовані, з об'єднанням різних прошарків населення і регіонів: від мітингів і страйків до походів великих груп трудящих на столишко;

- втрачено контроль над правоохоронними органами, криміналісти опанували країну. З інституції державності органи правопорядку перетворилися на так звані «кримши» злочинного світу, посилюючи тінізацію економіки;
- армія, матеріальна база якої руйнована, не спроможна забезпечити рівень достатньої обороноздатності. А її генерали перетворилися на денщиків американських воєначальників.

Тим більше нам видляється несприятливим настійне намагання керівництва НДП накласти табу навіть на саму думку про опозиційність Верховної Ради, передовсім її Го-

ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

лови. Мовляв, у цих складних умовах виконавча влада повинна мати лояльний до неї парламент.

Але ж за такого підходу ми, тобто вищий законодавчий орган, станемо заручниками і освітителів згубного курсу уряду, який, до того ж, керується не національними інтересами України, а слухняно виконує волю зарубіжних погоничів.

Виконавча влада шляхом оволодіння під гаслами так званого центрizmu керівництвом Верховної Ради остаточно завершить процес зради національних інтересів, зради інтересів власного народу, пограбування національного надбання. При цьому до нуля буде зведено опір істинно патріотичних сил експансії зарубіжного капіталу.

Якщо Верховна Рада в особі її Голови слухняно сприйматиме кожен наказ-указ із Банкової, прагнучи неухильно втілювати «ту» Кабміну, то без перебільшення можна поставити хрест і виголосити «амінь» Україні.

Тільки сліпий не бачить, а глухий не чує, хто насправді аною державою керує. А з наблизенням президентських виборів залежність можновладців від різноманітних, у т. ч. і зарубіжних, політичних угруповань та структур, златних «робити» гроші, вочевидь зростає.

Отож саме Верховна Рада та її повноважний Голова мають переорієнтувати шлях антинаціональним, антинародним силам. Знаходячись у наголошув, конструктивній опозиції до згубного соціально-економічного курсу і невиваженої політичної лінії Президента та виконавчої влади, парламент, що має найвищу міру легітимності (адже народ обрав його два місяці тому), повинен крок за кроком розвивати гордість, яку так званого демократичного панування.

Минулого разу я зупинявся на суттєвих складових нашої програми виходу із всеохоплюючої кризи.

З урахуванням гострих проблем дня нинішнього дозволю

наголосити на невідкладних, першочергових кроках. І найпершим із них має стати прийняття низки законів та примус виконавчої влади щодо забезпечення їх чіткої реалізації.

Аби запрацювала економіка, аби поповнити бюджет і віддати трударям — заробітне, пенсіонерам — заслужене, дітям — необхідне. Не зможу цього — не минути соціального вибуху.

Нам необхідно зосередитись на законотвірній діяльності, контрольних функціях Верховної Ради з тим, щоб уже найближчим часом розв'язати такі основні завдання:

— відновлення виробництва в структурі, яка відповідає наявним сировинним ресурсам і попиту, насамперед на внутрішньому ринку;

— формування цього попиту шляхом стимулювання зростання доходів усього населення, припинення політики стримування інфляції за рахунок невилплати зарплат, пенсій, соціальної підтримки;

— розробка і реалізація програм відновлення та розвитку вітчизняного виробництва споживчих товарів з якісними характеристиками, що наближаються, відповідальності або її перевороту ідентичності для товарів іноземного походження.

Виконуючи важливу суспільну роль своєрідного «штурмового попередження», ми говоримо владі і капіталу: «Варіант ринково-капіталістичних реформ, що діє в Україні, стає все більш ворожим корінним інтересам народу. Треба повернутися до плідної соціальної політики, інакше всіх нас — бідних і багатих — чекає катаклізм, у вирі якого загинуть усі наші надії, дивіденди, перспективи».

Ми ключемо до такої справедливої соціальної політики, за якої не було б прірви між багатими і бідними, не було б безробіття і страху за майбутнє для себе, батьків і нащадків.

Такої політики, яка реально гарантувала б кожному трударю користування всіма со-

ціальними правами — на працю, освіту, житло, медичне обслуговування, відпочинок, оздоровлення, забезпечення дитинства й старості.

Ми прагнемо унеможливити такі повсякденні ганебні болючі картини, коли сотні тисяч дітей, матерів, літніх людей ветеранів наших батьків гордість народу принижено до жебрацтва, вишукують недовідки на смітниках або, незважаючи на свій вік, освіту, вік, гніль, продають цигарки чи батони, щоб долати одинокі дні гнилого жалюгідного пенсії.

Шановні депутати!

Кожен із нас є державним діячем, від якого залежить доля народу, країни, конкретної людини. В своїх передвиборчих програмах ми всі обіцяли своїм виборцям покращити долю, допомогти народотворити піднятися з колін, випростатися на весь зріст і вийти на шлях ефективного розвитку та добробуту. То давайте ж разом зробимо що благородну справу. Дякую за увагу.

Виступ народного депутата України
Олександра Ржавського (позафракційний)

Шановні депутати!

Я не буду сьогодні розповідати про жалюгідний стан України, бо всі ми знаємо, який він. І я думаю, що Петро Миколайович дуже яскраво змалював, що робиться в нашій країні.

Я не буду виголошувати декларативні лозунги про те, що треба робітникам віддати їх зарплату, студентам — stipendію, а пенсіонерам — пенсії.

Бо ви розумієте, нічого в світі не буває такого, щоб звідкільсь взялося і віддалось — такого не буває. І те, що нині ми прагнемо, всі прагнемо наполегливо, але нічого не виходить. Навчесь і податки великі, а в бюджеті все одно грошей нема.

Чому це так? Тому що не працює вся держава. Сьогодні з 10 тих, хто бажає працювати, працює лише один. А де ж останні 9? — запитаете. А я вам відповім: вони не працюють, тому що одні бачили дали по руках податками, другим — якесь ліді, які сидять у жакетних кабінетах, тріть, подивившись на одних і на других, теж не хочуть працювати, четврий — просто ледащоги. І за таких важких проблем ніхто не буде працювати.

Чому важливий податковий закон є таким жорстким та складним? Чому люди в ньому плутаються? Тому що для того, щоб у ньому розібратися, треба мати багато спеціальностей. Тому я пропоную ввести всім зрозумілий податок з обороту. До того ж, в електронному вигляді. Цей податок має знімається банками під час кожного переказу коштів з одного рахунка на інший. Що це може дати? Це дасть абсолютну відкритість і легітимність цього процесу.

Мені дехто може поставити запитання: а чому жодна країна світу такого не використовувала і всі відмовилися від цього?

По-перше, жодна країна світу, коли вводили цей податок, не мала електронного обігу грошей. І вони не розуміли, що таке може бути. Тепер для цього є умови. Але чому вони нині не вводять? Тому, що вся їх технологія збирання податків виважена, врівноважена, всі звикли там платити — тому і

платять. А у нас це потрібно ввести. І тоді з десяти чоловік будуть працювати дев'ять. Тому що простий закон — він для всіх простий.

Помінявся бартером, немає ніякої проблеми — заплати п'ять відсотків, наприклад, податку. А якщо у тебе немає грошей, то нічого страшного, у нас є склади. Ти продав рейки комусь, віддай сім або всім відсотків рейок, трохи більше, ніж гроші, а будеш гадати потім, чи рейками віддавати, чи якимось лампочками, чи буханкою хліба.

Нічого, у нас потрібно все. Військам потрібні ті самі рейки, і той же хліб тощо. Але це буде дуже зрозумілий і чіткий податок. Людина добре знає, що якщо вона купила палива, то п'ять відсотків їй потрібно віддати — вона взяла і віддала. Якщо вона перерахувала гроші — вона знає, що вона їх віддала.

Хтось до мене прийде і скаже — дай мені, Олександр, 100 гривень — я даю 100 гривень. А ви знаєте, що одержить 95. Ви хочете мені віддати 100 гривень — ви мені перерахуєте вже 105 гривень, тому що 5 гривень у вас банк збере.

Це буде постійне насичення бюджету. Я вам наведу деякі цифри.

Обіг коштів в Україні за цілий рік становить приблизно 650 — 700 мільярдів гривень. Виймів від цієї кількості п'ять відсотків — це 30 — 35 мільярдів гривень. Це що, не вистачає для бюджету? Крім того, це виліпить величезний потенціал наших контрольно-охоронних органів, де працюють розумні й дуже виважені люди. Але їх сотні тисяч. А так вони можуть збільшитися від тої роботи і працювати у народному господарстві, заробляти собі нормальні гроші і не викликати у нашому суспільстві якогось протистояння. Це те, що насамперед я планую зробити.

Щоб це зробити, має працювати Верховна Рада. Сьогодні ми не для того збиралися, щоб продумувати якісь проекти чи проєкти. Сьогодні ми повинні вибрати Голову Верховної Ради. Подивіться, скільки часу ми витрачаємо на те, щоб вибрати Голову. Ну, давайте ж від-

криємо один одному карти. Ну, що ми тут бачимо? Бачимо ми праву сторону, бачимо тут ліву сторону, бачимо тут Ржавського, котрий кожен раз висуває свою кандидатуру на посаду Голови. Я вам скажу більше: їй буде висувати. Тому що тут повинен бути, хлопці, здоровий глузд.

Я тут вам наведу таке. От гляньте. Всі тут люблять спорт, я знаю. Є тут і футболісти, і баскетболісти.

Є люди, які люблять бачити це. Звичайно, ви знаєте, що є такі команди, наприклад, «Динамо» та «Барселона». Ви знаєте, є «Ювентус», є «Реал». А ви мені скажіть, а хто у змаганнях цих команд був арбітром? Ну хто з вас зараз назве мені всіх арбітрів, які брали участь у грі? Арбітрів ніхто не бачить. Арбітри нікому не потрібні, бо грають гравці. Ви тут — гравці! Грає одна команда. Грає друга команда. Але повинен бути і арбітр. Ну, прошу пробащення, тут він повинен сидіти.

Коли ми кажемо, що арбітр дуже добрий і хороший? Коли він не підігрує жодній команді. От тоді він хороший. Звичайно, краще, коли команда в нас трішки слабша, а арбітр трохи нам допомагає, нам штрафний, там пенальті призначає. Воно начебто нічого, так для себе, але у інших це викликає обурення. І вам теж буде погано, якщо цей арбітр буде працювати на іншу команду.

Так хто вам потрібен? Вам потрібен арбітр, який повинен працювати ні на одну команду, ні на іншу. Звичайно, звичайно, це я.

Який не зможе просто підграти і підкупити під когось.

Знаєте, є таке старе українське прислів'я: «Куди шия клопиться — туди і голова клопиться».

Я вам скажу: якщо м'язи у ший працюють нормально, то й голова прямо дивиться. А якщо голова буде якась кособока, то, розумієте, такий і парламент буде. Такий і закони будуть приймати.

Поважні колеги! З сірого речовиною, я гадаю, в голові теж повинно бути нормально. І я вважаю, що у тих, хто стоїть на ший трибуни, і хто знаходиться у залі, з сірими речовинами в голові все добре.

Сьогодні, не вчора, не позавчора, а саме сьогодні склалися ситуація, коли Голова може бути обраний.

Я хочу сказати: любі праві, от ви, скажіть, мало того, що ви пропонуєте зараз голосування пакетом, і я вас розумію, як рідна мати. Але працює, якщо вас турбують сумніви щодо голосування своїх членів, то хіба зміниться ситуація у випадку голосування пакетом? Якщо звільнюмо ви усвідомлюєте, що найбільше буде у лівих, то навіть ця вся титанина? Звичайно, тоді назначайте лівого Голову, хай працює, і будемо з кособокиним парламентом ходити.

Чим, ви мені скажіть, чим зарплати вам пакетне голосування? Якщо ви умовно вже знаєте, у кого буде більшість.

Якщо ви так не вважаєте, то чому немає вашого кандидата? Тому що знову-таки буде протистояння, тому що ліва сторона не допустить вашого кандидата.

Я сьогодні бачив, виліваючись в очі нашого шановного лівого кола, я уже бачу десь у очах відбиток, так сказати, такої думки, що Ржавський десь би з п'ятого на десяте підійшов би. Тому я звертаюся до вас, панове.

По-перше, ми навіть не будемо казати, що це пакетне голосування не передбачено Регламентом. Ну, а що це таке — Регламент? Ми, не маючи Голови, змінили Регламент, тобто можемо це робити.

Ми ж домовилися — відкриваємо карти. Дійсно, ви розу-

мієте, немає у нас, якщо більшості, який ви кажете: хтось когось перекуплює, хтось когось заангажував. Ні. Такого не буде. Не буде перемоги і в тому випадку, якщо це буде і пакет.

Крім того, я чув заяву одного з лідерів, що є у нас фігури, які пора світити. Хлопці, ми всі тут разом працюємо, всі фігури нам відомі, всі засвічені, всі знають, хто і що. Всі ми знаємо, хто це буде. Кого дуримо? Чи ми робитимемо такий вигляд, що ми нічого не знаємо? Знаємо ми все.

Я навіть не знаю, що ви будете робити, коли ліви завтра скажуть: «Пакет? Давай, Бог з тобою, давай пакет».

Ще про наш Регламент я хочу сказати. Перший тур: ніхто нічого не зрозумів. Хтось висунувся, всі чекали. Знаєте, як в тому вірші «Бородино»: «Ми ждали третій день». І ось на третій день збиралися. Ви розумієте, якщо ми зараз не приймемо якогось рішення, в той час, коли під президентським палацом стоять шахтарі, а друга група пішки продовжує долати кілометри, ви що думаєте, ми до чого дійдемо?

Вчора ми співвітчизники мені сказали, що вже планують перекинутися одеську трасу, я не знаю, як пан Гурвіч буде тут їздити.

Я вважаю, третій тур викличе обурення. Але якщо ми зламаємо себе, то це буде і приклад уряду, який зможе відповісти: «Ви питаєте, чому немає грошей? Ви питаєте, чому немає законів? А поліцейські? парламент може свого Голову обрати, хай вони нам дають цього Голову, хай вони нам дають закони, ми будемо виконувати, і дамо вам і зарплати, і пенсії, і все таке інше».

Але якщо ми його зовсім не можемо обрати, вони скажуть: а що ви хочете? Ви бачите, кого ви вибирали, — отих вибирали, у них і їдять свою зарплату й вимагають! І завтра шахтарі будуть тут.

Я вважаю, що це має рацію. Більше того, кожен з вас, всередні свої особистості розуміє, що я все-таки правий!.. Кожен з вас розуміє, що іншо-

(Закінчення на 6-й стор.)

Виступ народного депутата України Олександра Ржавського (позафракційний)

(Початок на 5-й стор.)

го виходу немає! Але я знаю, що вам тут заважає. Те, що ми всі зникли до того, що може бути Головою парламенту? Чи може якийсь там Ржавський, який би він не був, очолити Верховну Раду?

Головою Верховної Ради повинна бути тільки зірка! Зірка першої величини!

Я гадаю, що праві згодні з тим — вони не хочуть, щоб був Мороз, наприклад... Але вони розуміють, що він за своїм характером може бути...

Ліви, дивлячись на праву сторону, розуміють, що Кравчук — не дуже ім підійде, якщо він стане Головою, але він — зірка першої величини і теоретично підходить за рангом. Чи Філенко, наприклад, чи Плюш...

А я вам пропоную хоч раз в житті прийняти правильні рішення — таке, щоб могло узгодити всіх нас! Розумієте, в кожного з нас ось тут кілька таких наче кульок (я б назвав їх) таких, своїх, з своєї корочки: отут кілька фракцій, тут кілька фракцій. Є фракція. Воно маленька. Звичайно, хай буде Голова парламенту — всі жмути кульки — буде з нашої фракції. Не виходить... Ну, якщо не з нашої фракції, тоді — хоч з нашої половини хай буде!..

Якщо ми вийдемо з рамок своїх фракцій, своєї половини (правої чи лівої), то запитання: чого ж ми сюди всі прийшли, люди добрі? І відповімо: «Дійсно, ми прийшли, щоб відтворити тут закони». А якщо ми сюди прийшли, то давайте

швиденько оберемо Голову і давайте будемо працювати.

Ви скажете: «Ну, сьогодні ми не домовилися, можливо, ми домовимося завтра?». Хлопці, нема питань, давайте домовимося так: я готовий укласти з будь-яким політичним угодю. Я прошу мене уважно послухати.

Праві, ліви, середні домовляються, все узгоджується: то буде Головою Верховної Ради, то буде помічниками, то заступниками, то буде керувати комітетами.

І коли ви розв'яжете всі ці питання, тоді скажете: «Олександрі Миколайовичу, покидай це місце, ми тут розберемо, буде тут одна людина, тут буде друга людина, тут буде третя людина». А я вам кажу: не така вже важка процедура усунення Голови, як ви знаєте, — 15 днів і Голови не-

ма. Крім того, якщо вам потрібна моя заява на усунення мене з посади Голови, я можу її написати сьогодні. Після виборів, звичайно.

Я ще хочу сказати, щоб наші люди все-таки відкинули оцей політичний снобізм. Давайте подумаймо: кому не вигідно буде з вас, якщо буде обраний головою Ржавський?

Я знаю, що якщо людина цього відповідь, десь, може, у глухому куточку, то скаже: «Правий, всім буде добре».

Ви знаєте, що у нас зараз достатньо сумний час, і скоро можуть початися якісь неконترلзовані соціальні вибухи. Тому я вас дуже прошу все-таки прийняти рішення і все-таки обрати Голову Верховної Ради. Нема сьогодні часу. Давайте почнемо працювати.

Зараз шахтарі стоять на порозі бурних зривів. Про це я кажу, тому що сам з Донбасу, працював на шахті, і гадаю, що якщо ми зможемо нормально, легітимно обрати Голову, то ми вийдемо до шахтарів, і зможемо взяти на себе відповідальність за те, що є парламент, є структура, є ліви, є праві, є у нас центр, є незалежний Голова. І тому парламент буде працювати. Хай уряд працює на те, щоб все-таки зарплату виплатити, скільки можливо, але ми будемо його контролювати і за короткий час, десь за кілька місяців, створимо той необхідний пакет законів, який зможе все-таки підняти велику кількість наших людей, які хочуть, повірте мені, хочуть працювати. Але сьогодні не можуть. Дякую за увагу.

Виступ народного депутата України Наталії Вітренко (фракція ПСПУ)

Шановні депутати! Вибори Голови Верховної Ради перетворилися на несприємне протистояння між блоками комуністів, соціалістів і «Громади», з одного боку, Соціал-демократичною об'єднаною партією, Зеленими, Рухом і НДП — з другого. Ця несприємність не лише дискредитує новообраний парламент, а закладає умови для його розпуску і введення прямого президентського правління.

Прогресивна соціалістична партія України категорично проти такого розвитку подій, ми усвідомлюємо глибину трагедії держави, в яку втягнули нас реформатори. І прийшли ми до Верховної Ради для того, щоб не допустити національної катастрофи, колонізації України. За нашими оцінками, розроблений західними фахівцями сценарій знищення України як конкурента і його впровадження керівництвом України дали свої закономірні результати.

Нинішня ситуація в Україні має всі ознаки національної катастрофи. Факти говорять самі за себе: валовий внутрішній продукт держави з 90-го по 97-й рік знизився на 60 відсотків; з виробництва основних видів промислової, сільськогосподарської продукції Україну відкинуто на 20—30 років назад.

Навіть з виробництва товарів народного споживання, дефіцит котрих у державі 1990-го був істотним, у 1997 році Україна спромоглася виробити лише чверть того, що виробляла 1990-го.

Жахливими темпами зростає товарна залежність України. Імпорт на сьогодні досягає майже половини валового внутрішнього продукту.

В експорті зростає частка сировини.

В імпорті, навпаки, — частка складних продуктів з високим рівнем доданої вартості.

Україна — нещодавно одна з розвиненіших країн Європи, одна з шести країн світу, що мав повний, закінчений цикл літакобудування, скохується на рівень висталих країн третього світу.

З початку цих реформ, з моменту ліквідації централізованого планування і ліквідації всіх форм контролю, в державі розкладається бюджет. Розтягуються державні ресурси по кишеньках спритних дідків.

Водночас у шалених обсягах не сплачуються податки. 40 мільярдів доларів з України відпливли за кордон. 5 тисяч докторів і кандидатів наук теж поїхали працювати за кордон. 43 відсотки грошового обігу іде поза касами банку.

Обсяги тійової економіки України в 1997 році щонайменше оцінюються в 46—47 відсотків валового внутрішнього продукту.

Стрімко зростає ступінь бартеризації економіки. Бартер як форма збагачення директорату й ошукання трудящих стає єдиною можливою формою існування виробництва.

Якщо в першому кварталі 1997 року промисловими підприємствами на умовах бартеру було реалізовано 32 відсотки продукції, то за 9 місяців 1997-го вже 43 відсотки. За 1997 рік загалом — 45 відсотків.

Тобто половину промислової продукції сьогодні виведено із сфери грошового регулювання.

Про село і гроші годі й говорити. За існуючих реформ ці поняття стали несумісними. Іде цілеспрямоване, сплановане знищення колективних сільськогосподарських підприємств. Село вимирає, порабоване, згвалтоване і кинуте. У нього не тільки забирають продукцію, не дають йому грошей. Там вже закривають лікарні й змінюють учбові плани в сільських школах, щоб неосвічені селяни якнайшвидше перетворилися на тяглову худобу для нових панів.

Бо на порядку денному в банкрутний режим — розпродаж землі. Саме через скопування за безцінь земель в Україні іноземні інвестори і розкрутили такий сценарій реформ. І розкладаються за банкрутством режим сподіватися землею і висококілківдними підприємствами України.

Ось під що в кінцевому підсумку розкрується вибухонебезпечна піраміда облігацій внутрішньої державної позики. І вже пішли гуляти по світові українські єврооблігації. Ви тільки згадуйте, в 1995 році було випущено ОВДП на 30,4 мільйона гривень. Ними було покрито 7,4 відсотка дефіциту бюджету. В 1996 році ОВДП було випущено в 10,3 раза більше, тобто на 3 мільярди 135 мільйонів гривень. Ними було покрито 37 відсотків дефіциту бюджету. В 1997 році випущено ОВДП в 2,5 раза більше — на 8 мільярдів 51 мільйон гривень. І ними покрито вже 60 відсотків дефіциту бюджету. Погіршення ситуації очікуємо і 1998 року. Вже за перший і другий квартали майже всі кошти бюджету і грошова емісія ідуть на покриття ОВДП. І не тільки за рахунок внутрішніх ОВДП, а й за рахунок закордонного розміщення цінних паперів єврооблігацій зростає ця піраміда.

Шалені ставки внутрішніх (46 — 49%) і зовнішніх облігацій (16 — 17% річних) демонструють агонію режиму, котрий здатний на все, тільки б утриматися при владі.

Іноземні інвестори вважають ризик інвестицій в ОВДП дуже високим. Тому відмовляються реінвестувати одержані від ОВДП кошти. Починаючи з вересня 1997 року, Національний банк України змушений був піти на значні витрати валютних резервів, а це в свою чергу зумовило неухильне падіння гривні. Воно буде продовжуватися і далі.

Бюджетна лихоманка не дає змоги раціонально використовувати врятовані від розкрадання гроші. Дріб'язкові суми, які залишаються, безсистемно кидають то шахтарям, то вчителям. Ясна річ, це не розв'яже проблему загальною.

Обсяги капітальних вкладень загрозливо наближаються до критичної межі. Так, у 1997 році їх обсяг становив 17% від рівня 1990-го. Обвальне падіння життєвого рівня населення можна пояснити продаванням національного багатства, його перерозподілом і розкраданнями. При межі малозабезпеченості в 93 гривні в березні 1998 року середній розмір пенсії становив 60 гривень. Мінімальний розмір — 16,6 гривні. Тобто практично всіх пенсіонерів — наголюють: всіх 14 мільйонів пенсіонерів — примушують голодувати. Таке саме відношення режиму і до тих, хто працює.

Реальна заробітна плата в березні 1998 року становила в середньому 35,3% від рівня 1990-го. Тобто знизилася втричі. Так це середня заробітна плата! А різниця між мінімальною і максимальною сьогодні сягає, за офіційними даними, більш як 100 разів. Тобто середній показник є фіктивним.

І зароботковість з заробітної плати і пенсії зростає. На 1 квітня 1998 року вона вже перевищила 5,3 мільярда гривень з заробітної плати і досягла майже 2 мільярди гривень з пенсії. Про стипендії, різного роду виплати годі й говорити. Ані діти, ані молоді, ані інваліди цей режим і за людей не вважає. Бо за 5 гривень не можна місяць годувати дитину, на 16 — не може прожити студент, на 42 гривні домогосподар — безробітний. Та й ці гроші місяцями не дають. Тому і зростають в країні злочинність, проституція, наркоманія.

Сьогодні в Україні 500 тисяч наркоманів, 65 тисяч розповсюджувачів наркотиків, 9 мільйонів робочих місць втрачено. Безвихідь, відчай, жебракство, голод стали нормою життя мільйонів наших співгромадян — чесних, трудя-

щих, талановитих людей, їхніх дітей і онуків.

Все більш загрозливим стає розкол України на Схід і Захід через насильницьку не просто українізацію, а галицизацію України.

Лічені місяці залишається існувати державі на такому шляху реформ. Підсумком його буде ліквідована фінансова криза, масове банкрутність банків і підприємств, розорення...

За цих умов війська НАТО забезпечать завершення процесу колонізації України.

Принципово важливо з'ясувати, через що таке сталося в державі: чи це об'єктивний процес розпаду великої держави, чи результат суб'єктивних дій певних кід, окремих особистостей.

Наша Прогресивна соціалістична партія України вважає, що все, що відбувається в країні, є результатом рванути класу партійно-господарської номенклатури, який хотів матеріалізувати, капіталізувати своє телефонне право, відверто хотів стати власником майна і землі України.

Для цього потрібно було розтрощити велику державу — Радянський Союз, розтягти його по хуторах і якнайшвидше приватизувати. Ось для чого партноменклатура свідомо вивела на поверхню націоналістів всіх мастей і заручилася підтримкою Заходу, підтримкою і політичною, і валютною. Трудящі були не підготовлені для опору цієї навалі.

Партійно-господарська номенклатура становила абсолютну більшість депутатів Верховної Ради 12 скликання — 387 депутатів-комуністів. Саме вони 24 жовтня 1990 року в цій сесійній залі здійснювали конституційний переворот, призначивши чинність трьох найістотніших глав Конституції.

Друга глава — економічна система, шістьнадцята глава — Державний план економічного і соціального розвитку, сімнадцята глава — Державний бюджет Української РСР. Таким чином загальнонародна власність залишилася незайманою, бюджет і план втратили норму закону. Було дано

старт розграбуванню майна, бюджетів, державних резервів.

Заради своїх корисливих інтересів партійно-господарська номенклатура продала державу, зрадила свій народ, віддавши його на поталу Міжнародному валютному фонду. Всі вимоги міжнародних фінансових організацій було ухвалено як норми закону, бо кредити надавали тільки за умови проведення реформ.

Міжнародний валютний фонд вимагав таке.

Перше: лібералізація цін, зовнішньої торгівлі, курсу власної валюти. Друге: макроекономічна стабілізація, тобто скорочення дефіциту бюджету через скорочення підтримки державного сектора, сільськогосподарства. Це означає знищення енергетичної і продуктової бази України. А знищення енергетичної бази — це передусім знищення вугільної промисловості як основної складової нашої енергетичної бази.

До макроекономічної стабілізації відносили скорочення соціальних програм, допомоги, фінансування освіти і охорони здоров'я, збільшення тарифів на житлово-комунальні послуги тощо.

Третє: приватизація житла, підприємств, в кінцевому підсумку — землі.

Зовнішніми умовами кредитів МВФ було розвізання стосунків, передусім, з Росією, з Білорусією, з країнами СНД, неприпустимість будь-яких можливих форм співпраці ні в Міжпарламентській асамблеї, ні в Митному союзу. Вони стимулювали початок торговельної війни з Росією, почали примушувати Україну до вступу до НАТО.

Політичною умовою кредитів МВФ було введення інституту президентства — так легше проводити реформи, потрібні західному капіталу.

Політичними умовами було також звуження функцій парламенту і обов'язково — прийняття такої Конституції, котра захистила б в Україні інтереси західних хазів і вітчизняного приватного капіталу.

Партійно-господарська номенклатура разом з рухливими всі ці умови прийняла і виконала.

У 1992 році був підписаний Меморандум урядом про зобов'язання перед МВФ, і 3 червня 1992 року Україну було втягнуто в кабалу до фінансово-го монстра. Ось хто дійсний дирижер усіх реформ в Україні! І широку стають умови кредитів стають все більш жорсткими й принизливими для України... Зовнішній борг її вже перевищив 10 мільярдів доларів і на його покриття з бюджету 1998 року треба виплатити не менш 11% витратної частини бюджету. І головне, що всі умови кредитів МВФ спрямовані на придушення нашого виробництва — придушення податками й товарною інтервенцією, кабальними ставками банківських кредитів і приватизацією, що руйнує єдиний технологічний процес. Та ще й кредити дають: чи не зрозумілим яким ноу-хау, чи сплачується за шикарними розлізками невідомо яка праця сумнівної якості консультантів — їм сплачують по 700 доларів на день за рахунок кредитів!..

Всю відповідальність за злочинну політику знищення, розграбування держави ми покладаємо на представників України: Леоніда Кравчука та Леоніда Кучму, на уряди, що вони сформували (на чолі з Масолом, Марчуком, Лазаренком, Пустовоitenком), і на депутатів Верховної Ради 12-го і 13-го скликань, які своїми голосами всі вимоги Міжнародного валютного фонду поклали в основу законодавчої бази держави.

Найчорніші сторінки в історії України як держави вписала Верховна Рада 13-го скликання. Не тільки практично всі кабальні кредити МВФ було ратифіковано, не тільки злочинні програми діяльності урядів за рецесами МВФ було прийнято, уряд Пустовоitenка взагалі дозволено працювати вже 10 місяців без будь-якої програми, без зобов'язань перед народом України і парламентом; не тільки антинародні бюджетні приймалися будь-якими способами, найстрашніше те, що було здано владу, було зруйновано парламентаризм. Вищий законодавчий представницький орган держави втратив функції формування уряду, контролю за його діяльністю, функції вироблення стратегії зовнішньої політики держави, функції контролю за виконанням законів у цілому.

У порушення Конституції 240 депутатів підписали Конституційний договір, за яким суспільству була нав'язана Конституція, що закріпила зміну суспільного ладу, вибудувала буржуазну тоталітарну державу.

Пригадаймо, чийми руками все це проводилось і хто був головним диригентом. Саме Олександр Мороз по 20, 30 разів, порушуючи всі норми Регламенту і Конституції, ставив на голосування прийняття цих законів, програм, бюджетів, Конституції, примушуючи депутатів працювати вночі. Конституційної ганебної ночі було зруйновано волевиявлення народу, який своє волевиявлення дав на референдумі 1 грудня 1991 року.

Зрозуміло, що саме в таких реформах були зацікавлені центристи, рухливці, націоналісти. Але історична правда, а не міжпартійні ярлики, вимагає того, щоб ми не забували всіх складових режиму. А до них відносяться депутати-соціалісти та селяни на чолі з Морозом, і значна частина депутатів-комуністів на чолі з Симоненком. І не потрібно дурити населення України, дурити чесних рядових комуністів про шаху, Петро Миколайович, непричетність до прийняття Конституції. Ви особисто проголосували за Конституцію 1996 року в дію. І ще 40 комуністів проголосували за вами. Через ці 338 голосів і лягла страшним тягарем на плечі народу України нова Конституція 1996 року.

А які ще ганебні закони прийняті парламентом 13 скликання? Чого варті програми приватизації, встановлення рівнів мінімальної зарплати і пенсії в 15 гривень? Згадаймо закон Чика — Пинзеника в лютому 1996 року. Жалогідні спроби компенсації трудових заощаджень, податкові зашморги виробництва Терехівна енд компанії та багато інших.

Хочу нагадати, що наша боротьба була неспиритною проти такого курсу економічних і політичних реформ. Жодного голосування, жодної підтримки щодо їх впровадження з нашого боку не було.

Навпаки, я стала на чолі вчених з розробки антикризових програм. У 1992 році, в 1993-му, нарешті в 1994 році

під моїм керівництвом були розроблені «Основні засади і напрями становлення економіки України в кризовий період».

У 1995 році з шість трибуни я доповідала про економічну програму недопущення національного катастрофи.

І в травні 1998 року я в числі 21 академіка Української академії економічної кібернетики запропонувала парламенту і Президенту Кучмі «Національну програму виходу з економічної кризи та економічного відродження України».

Я стверджую, що, радикально змінивши курс економічних і політичних реформ, за три місяці можна зупинити розвиток кризи, а за три роки вивести Україну з неї. Але для того, щоб це зробити, потрібно на міцна законодавча база. Що саме потрібно?

Слід негайно зміняти систему оподаткування. Податковий кодекс, концепцію якого ми розробили і я доповідала з шість трибуни 1 жовтня 1996 року, має бути спрощеним, а податкова система прозорою і прийнятною для виробника.

Замість непрямих податків потрібні прямі податки. Податок на прибуток підприємств, на землю, на фонд зарплатної плати. Це — для виробництва. Прогресивні податки на доходи і податок з продажу — для споживачів. Спеціальні податки: на спадщини, нерухомість, транспортні засоби — для багатих людей.

Необхідно негайно змінювати систему ціноутворення, тобто робити її системою з фіскальними, регулювальними і вільними цінами. Вводити мораторій на приватизацію. Приймати закон про націоналізацію. І розбиратися з кожним приватизованим об'єктом окремо.

Потрібно негайно згорнути систему ОВДП і це відразу знизить процентні ставки за кредит. Не треба стимулювати інфляцію. Крім того, законодавчо треба регулювати діяльність банків в Україні, створити потужні державні банки і регулювати діяльність комерційних банків.

Кредитні ресурси держави необхідно поповнити через індексацію кредитів, які були видані комерційними банками в 1992, 1993, 1994 роках. Видати як безпроцентні або і не повернути зовсім.

Треба навести порядок із поверненням вивезених валютних ресурсів за кордон. При цьому можуть використовуватися різні механізми стимулювання повернення коштів. І держава повинна гарантувати, що та частина, яка буде дозволена для використання (а це може бути 20, 30, 40 відсотків залежно від суми вивезених коштів), має вкладатися в цільові програми під гарантовані 10 — 12 відсотків річних. Невже це так багато — 4 мільярди гривень для того, щоб підняти вугільну галузь? Це небагато. За місяць можна знайти такі кошти, аби була політична воля і розум у державних діячів.

Невже не можна перестати знущатися над трударями і повернути їм їхні заощадження? Всі розуміють: ці заощадження нікуди не зникли, вони перерозподілені в країні, вони в шикарних вілах, приватних літаках, яхтах, готелях, контрольних пакетах несподівано куплених акцій. Все це треба обвратувати, все це обкласти податками, і тоді держава буде мати власні кредитні ресурси. Безумовно, треба денонсувати

договір з Міжнародним валютним фондом і витягти Україну з фінансової кабали.

Необхідно прийняти закон про амортизацію. Припинити конфіскацію законних ресурсів кожного підприємства, ресурсів, які мають використовуватися на модернізацію, на оновлення, на капітальний ремонт основних засобів. Злочинні дії урядів із запровадження понижуючих коефіцієнтів і конфіскація амортизаційних у міфічних цільових фондах створюють масову небезпеку державі. Бо ступінь зносу основних фондів на залізницях, комунальному господарстві, металургії, енергетиці тощо вже перевищує критично можливий рівень.

Треба негайно вводити протекційніські заходи зовнішньої торгівлі, щоб ввозився в Україну лише критичний імпорт. Він може ввозитися без мита чи за мінімальними ставками, а інакше вітчизняне виробництво нам не підняти, вітчизняний ринок не захистити. І ніяких договорів про вільну торгівлю, тільки договори про економічну співпрацю, регулювальний експорт, импорт.

Законодавча база із захисту вітчизняного виробництва органічно передбачає і негайне прийняття законів про оплату праці сповна, де мінімальна зароботна плата встановлювалася б на 25% більше, ніж прожитковий рівень. На сьогодні становить 115 гривень. Де регулювалася б максимум заробітної плати, вилучаючи відповідальність за затримку виплати заробітної плати.

Потрібна радикальна пенсійна реформа, пенсії повинні сплачуватися тільки у відповідності із стажем і умовами роботи. Ніяких пенсій держслужбовцям! Ніяких надбавок одинакам! Бо все це вносить розбрат і несправедливість, ображає стареньких бабусь і дідуся, які росли під леем і чесно працювали. І тут нема законодавчого проблем. Було б лише бажання і достатній рівень професіоналізму. А кошти в державі є.

Це виявиться відразу, як буде відтворений контроль і облік. І контроль повинен початися з трудових колективів, як і відповідальність за виробничий процес, за участь у розподілі прибутків, в укладанні контрактів. Ось чому терміново потрібно прийняти закон про трудові колективи, який ми з Володимиром Марченком розробили і внесли до парламенту в серпні 1997 року.

Для того, щоб уряд прийняв дієву програму своєї діяльності, Верховна Рада має не тільки прийняти основні засади внутрішньої політики, але й з'ясувати основні засади зовнішньої політики. Хто наш стратегічний партнер? Ось у передвиробній програмі «Громади» записано, що стратегічний партнер — США. Соціалісти записали, що вони за оновлення пріоритетних зв'язків з країнами Близького Сходу і Африки. Прогресивна соціалістична партія вважає стратегічним партнером Росію і Білорусію. Щоб з'ясувати, що хоче наш народ, треба проводити всеукраїнський референдум. Бо це — принципове питання. Якщо з Росією — то треба входити в Міжпарламентську асамблею, в Митний союз, будувати партнерські дружні відносини з братніми країнами. Тоді буде розвиток і літакобудування, і суднобудування, і високі технології.

Якщо піти шляхом Руху, «Громади», соціалістів, то тоді Україна стане сировинним придатком Заходу і буде розчавлена чобітьми НАТО.

Всеукраїнський референдум повинен дати відповідь з проблеми російської мови. Ми за офіційно визнаною двоюмовністю України, за припинення дискримінації російської мови — рідної мови більшості населення України. Ми за те, щоб земля залишалася в загальнонародній власності, за недопущення купівлі-продажу землі, ми за те, щоб освіта і охорона здоров'я були безкоштовними. І народ повинен висловитися з цих питань.

Для здійснення всіх цих перетворень, безумовно, необхідні конституційні зміни. Ми — за ліквідацію інституту президентства. І тоді зникає протистояння гілок влади. Більшість парламенту формує уряд і відповідає за його діяльність.

Ми за те, щоб суди обиралися кожні 5 років, щоб прокурор призначався і звільнявся Верховною Радою, ми за те, щоб конституційно було гарантовано права трудових колективів, профспілок, щоб були гарантовані права населення на працю, на освіту, на охорону здоров'я і багато чого іншого.

Безумовно, треба змінювати Закон про вибори, відміняти ці штучні дахи, партійні списки, висувати кандидатів лише трудовими колективами, таємним голосуванням, жорстко контролювати виборчі фонди і ефірний час, давати виборцям право відклику депутата в будь-який час, встановлювати зарплатну депутату на рівні того трудового колективу, який його висунув до влади. І жодних пільг, жодного депутатського імунітету.

Саме тоді буде влада трударів, зарди трудящих і під контролем трудящих.

Які політичні сили приймуть до парламенту, кому буде довіра — це й буде народним вибором.

На розв'язання всіх цих проблем, шановні депутати, в нас обмаль часу. І тому треба принципово змінити організацію роботи Верховної Ради.

Що саме. Треба пленарні засідання проводити лише три, чотири дні на місяць. А всю роботу перенести до комітетів і фракцій. Закон розкладається тільки два рази: перший — голосується концепція, другий — приймається в цілому.

Необхідною умовою прийняття законопроектів і внесення в сесію залу треба ввести погодження його шонайменше трьома фракціями, тобто набрати більшість голосів. І тоді в залі давати право доповідати тільки ініціаторам закону і тим опонентам, які не підтримують закон. Вести відповідальність депутатів за прийняття законів.

Також треба створювати трудовий колектив депутатського корпусу і контролювати використання бюджетних коштів.

Я хочу сказати, що фракція Прогресивної соціалістичної партії прийшла в парламент для здійснення докорінних змін в курсі економічних та політичних реформ. Ми бачимо вихід із кризи на шляху соціалізації економіки і відновлення влади трудящих. Ми будемо робити все для побудови соціально справедливого суспільства, де немає експлуатації людини людиною. Ми — за Україну радянську, за Україну соціалістичну.

Дякую за увагу.

Ображають коня, ображаєте вершника

Учень незмінно навчається не того, що може дати вчитель: він засвоює тільки ті уроки, до яких його зробив готовим його попередній історичний розвиток.

Р. Дж. КОЛІНГВУД.

Табу існують для того, щоб їх переступати.

М. МОСС.

Чимало хто, стежачи за першими днями роботи Верховної Ради України, гадає, що народні депутати, котрі свого часу задумували нову виборчу систему, вже тоді мали на увазі лише одне — встановлення партійного диктату в стінах Верховної Ради та правову можливість відірватися від волі й бажань конкретних виборців. Насправді, все набагато простіше й одночасно... складніше.

Офіційно говорилося про те, що змінена виборча система створить додаткові умови для чіткого партійно-політичного структурування найвищого законодавчого органу, відповідно, й більш чіткої та якісної його діяльності. Одночасно йшлося також про ширшу участь народів у суспільно-політичній житті країни, законодавчому процесі та взагалі у розв'язанні питань державної ваги. Часом кивали також на досвід країн Заходу та деяких постсоціалістичних країн. Мовляв, така система швидко веде до зменшення кількості політичних партій, а отже, посилює консолідаційні процеси в суспільстві — адже під час виборів доводиться обирати одну партію не з 30 чи 50, а одну з 5 чи 8.

Щоправда, посилення на західний досвід важко назвати бездумним у своїй основі. Адже добре відомо, що в США є лише дві, так би мовити, парламентські партії, проте вибори завжди відбуваються на мажоритарній основі. У Великій Британії таких партій ніяк, але система так само залишається мажоритарною. У Франції виборча система час від часу змінюється відповідно до державних інтересів. Скажімо, коли останнім часом стали помітні успіхи Національного Фронту на чолі з Ж. Пеном, громадська думка стала схилитися на користь повернення до мажоритарної системи. Справа в тому, що електорат Національного Фронту, в основі якого декларовані елементи географічно досить розпорозі, по всій території країни, і за умов мажоритарної виборчої системи ця партія не має жодних шансів. Щось на зразок ЛДПР В. Жириновського в Росії.

Задум наших парламентаріїв був доволі далекий від історичних проривів політичної думки чи геніальних осяянь стосовно кращого майбутнього України та її народу. Він був позначений граничним прагматизмом: потрапити знову на такі звичні місця в сесійному залі Верховної Ради, її комітетах, підкомітетах тощо. А сподівання на те, щоб домогтися бажаного результату, балотуючись у рідних виборчих округах, були невтішні. Адже в багатьох, особливо тих, хто вдався до привабливого сумісництва, зв'язки з виборцями зійшли

навівець. Обіцянки, проголошені у виборчих програмах, вже на другий рік депутатства якось забули. Більшість охопило ейфорійне почуття причетності до справ державної ваги — де вже там про округ з його бідами й неградами думати, коли вирішального значення набуло, в якому місці конституційного рішення поставити кому. Звісно, було й не тільки це. Була ще жалюха за своїми масштабами економічна криза, поглиблення якої багато виборців пов'язували з діяльністю своїх депутатів. Адже їх обрали в 1994 році з надією, що стан речей зміниться на краще, а відбувалося все навпаки. Ось які мотиви спонукали більшість Верховної Ради минулого скликання проголосувати за новий виборчий закон, що передбачав змішану систему. Звичайно, не всі депутати, котрі входили до фракцій, офіційно наполягали на новій виборчій системі, підтримували цю ідею. Багато хто розумів, що в «десятиці» чи «двадцятці» партійському для них місця не буде. Але спрацювала фракційна дисципліна, гартована протягом десятиліть звичка підпорядковуватися більшості або й просто Начальнику з великої літери.

Зрештою, в партійному списку персоналії не видно, крім першої п'ятірки. Видно лише партію, з якою пов'язують ті чи інші надії великих масивів електорату. А коли з'являється у виборчому окрузі персона, то на неї дивляться саме як на конкретну особистість, далеко не завжди ототожнюючи її з партією, котру вона представляє. Звичайно, коли ця особа є членом тієї чи іншої партії. Ось чому не слід дивуватися, коли в тому чи іншому окрузі за Компартію чи Рух голосувало у 1,5—2 рази більше виборців, ніж за конкретних кандидатів від цих партій. Рідко коли бувало навпаки.

Крім того, і ліве, і праве крило Верховної Ради, підтримуючи нове виборче законодавство, не забували ще і про власні обмежені фінансові можливості на виборах, розуміючи, що в багатьох округах вирішальна роль належатиме не привабливим ідейно-політичним платформам, а вкрай потрібним матеріальним засобам. Щоправда, в такому разі декотрим може видатися дивним, що нову виборчу систему підтримали депутати — члени НДП. Та річ у тому, що тривалий час перехід до нової системи виборів активно підтримував Президент. З другого боку, зважаючи на вільно чи невольно набутий імідж «партії влади» в очах широкого загалу, чимало чільників НДП сумнівно оцінювали свої шанси в мажоритарних округах. До цього слід додати специфіку надійної частини електорату цієї партії, позначеною його великою розпорозієністю. Ось так оцінка ситуації привела політичні антиподи до єдності поглядів на систему виборів, що й зумовило прийняття нового закону. Та і керівникам деяких інших політичних сил, які змішані були ще в 1994 році поміняти свої столичні виборчі округи на провінційні, практично вже не було де обиратися.

Нарешті, вибори відбули-

ся. Жодна з політичних сил вирішальної переваги не здобула. Воно й правильно: яке суспільство — такий і парламент. Натомість сталося інше. Чудова вісімка партій, що подолали чотиривідсотковий бар'єр, побачила можливість навішати результати свого локального успіху. Ці партії сформували 8 фракцій за партійною ознакою і... заборонили на родним депутатам, які обиралися в мажоритарних округах від інших партій або ж були позапартійними, формувати власні фракції. Ім лоб'язно запропонували вступити в ролі «блих негрів» до партійних фракцій або ж залишатися самими по собі, але позбавленими будь-яких прав не тільки на обрання керівниками комітетів чи спеціальних комісій, а й фактично на регулярне висловлення думки з питань, що розглядаються. Навіть робочі місця для депутатів, що не увійшли до фракцій, виділили на так званій «парламентській Камчатці», тобто під балконами третього поверху. Варто наголосити, що йдеться про народних депутатів, які отримали по 60—80 тисяч голосів виборців. Це тоді, як депутати із партійних списків або програли в мажоритарних округах, або ж не балотувалися взагалі, наперед знаючи всю «любов» виборців до себе. Оскільки перевага в мажоритарному окрузі означає отримання народним депутатом від виборців імперативного мандата, то безпрецедентна перевага партійного принципу, нав'язана нині парламентом, є грубим порушенням прав не тільки народних депутатів, а й виборців. Адже в умовах будь-якого демократичного виборчого акту народні депутати зможуть повноцінно виконувати волю виборців. Порушується тим самим ст. 5 Конституції, яка засвідчує, що «єдиним джерелом влади в Україні є народ». Блокуючи діяльність народних депутатів від мажоритарних округів, політичні партії заперечують народ як джерело влади в державі. Забуто стару народну мудрість: ображаючи коня, ображаєте вершника. А народ і є вершиною для кожного з нас.

Прийнята 13 травня 1998 року з ініціати депутатів — членів політичних партій постановою «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради», крім того, суперечить ст. 21 Конституції України, де зафіксовано, що «всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах». Чи, може, дішло вже до того, що не всіх народних депутатів слід уважати людьми? Суперечить дана постановою й ст. 22 Конституції

України, де сказано, що «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод». Далека ця постанова й від змісту ст. 24 Конституції України, де говориться: «Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом». Отже, якщо депутати-партійці хочуть зберегти видимий мораль в політиці, то їм ще належить позбавити нас громадянства. Я вже не кажу про те, що ніхто не відміняє Закон України «Про статус народного депутата», згідно з яким, але не обов'язково на партійній основі, належить утворювати депутатські формування у Верховній Раді.

Зважаючи на численні порушення депутатами-партійцями Конституції й чинного законодавства України в перші дні роботи Верховної Ради нового скликання, група позапартійних депутатів днями звернулася до Конституційного суду України з клопотанням про визнання ним неконституційною постановою Верховної Ради України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України». Сподіваємося, що інтереси і права народних депутатів та їх виборців буде захищено.

А що ж політичні партії? З боку чільників партійних фракцій у Верховній Раді чути заяви про те, що їхні дії пояснюються відповідальністю партій-переможниць за рівень діяльності найвищого законодавчого органу. Ми — не проти відповідальності партій. Дивус інше. Якщо вже відповідати цей принцип під час формування структури і складу комітетів Верховної Ради? Можна було б сформувати 8 чи 10 потужних комітетів, домовившись про відповідний розподіл партійних сил з урахуванням факторів та інтелектуального потенціалу тощо і відповідати за конкретні напрями діяльності Верховної Ради. Так ні! Проголосували аж 24 комітети. Ділимо 450 депутатів на 24 і отримуємо аж по 18 з чимось депутатів на кожний комітет. Чи може в такому складі комітет повноцінно працювати? Досить миттєво скласти Верховної Ради зупинити категорично відповідь: ні. Навіть з огляду на такі прозаїчні обставини, як службові відрахування, хвороби, сімейний клопіт тощо. Крім того, слід зважити на те, що депутати, попри свій високий державний статус, залишаються звичайними людьми. Тож завжди виділяється активне ядро, яке самовіддано працює, незважаючи на обставини. З другого боку, виділяється і не побачив, і в сесійній залі не побачив, і на засіданні комітету не зустріне. Але ця остання обставина ніколи не завадить головам комітетів вимагати персональні автомобілі, просторі й шикарні умеблявані кабінети, комп'ютери і відеотехніку, секретарів, консультантів і т. д.

Усе це робиться тоді, як Верховна Рада просто задихається від нестачі копій на найпотрібніше. Звернувшись хоча б до одного прикладу. Нині мажоритарні округи збільшилися удвічі за своїми розмірами. До кожного з

них у сільській місцевості увійшло по 6—7 районів. Населення обрало там депутатів не тільки для того, щоб вони в Києві писали закони та засідали в комітетах, а й для того, щоб вони вирішували проблеми виборців і на місцях. Отже, в кожному районі слід мати відповідальну й компетентну в політико-правових питаннях людину, яка працювала б із скаргами і заявами громадян, допомагала б депутатів організації-технічно. Що в змозі зробити депутат у районах самотужки, коли в нього протягом місяця лише один тиждень відводиться на роботу в окрузі? Питання звучить абсолютно риторично. Відповісти можна хіба що так: талогом по Європі. Щоб ці люди в районах працювали, їм треба щось платити. Сьогоднішній стан речей тут — зарплата в розмірі загальноприйнятої в країні пенсії. То що з достатньою мірою компетентних людей погодиться в такому разі серйозно працювати?

Кажу про це для того, щоб усі зрозуміли, — і ті, хто обирається до Верховної Ради вперше, і ті, хто задовірок переживав в її стінах уже добре вивчив, скільки сльозів веде з першого поверху на другий і скільки на третій, — усі ми маємо працювати і в столиці, і у виборчих округах. Ось чому так дбайливо слід ставитися до скромного бюджету Верховної Ради. Не треба витрачати його лише в інтересах голів карликових комітетів.

Якщо порушувати питання про відповідальність партій, то слід говорити про формування уряду на партійній основі. Коли вважаєте, що ваша партія чи кілька партій, разом узятих, перемогли на виборах, тоді домагайтеся формування уряду і відповідайте за все, що відбувається в країні, перед усім народом і суспільством. Уже чужою голю: то це ж неможливо, хіба ви не знаєте, що наша Конституція не дозволяє цього зробити? Та якщо партії прагнуть відповідати перед народом, а не доводити свої переси одна перед одною в залі Верховної Ради, то що їм заважає зібрати 301 голос і внести необхідні зміни до Конституції? Ось тут і можна поспішати на такий любий серіям усіх наших демократів західний досвід. Там справді партія чи коаліція партій, що перемогли на виборах, формують уряд і несуть відповідальність. Суть її полягає в тому, що на разі, коли діяльність цієї партії чи коаліції партій перестає відповідати інтересам виборців, то на наступних виборах вони віддають свої голоси іншим партіям.

Хотілося, щоб наші запозичення у розвиненого Заходу, зокрема і в тому, що стосується організації соціально-політичного життя, мали переважно суттєвий характер, а не відбувалися лише за формою. Інакше це багато років, наслідуючи вичагного схоласта середньовіччя Ф. Аквінського, доведеться безглуздо повторювати sacramental відоме вірую, бо абсурдно.

Валентина ГОШОВСЬКА,
народний депутат України,
доктор політичних наук,
професор.

На іменинах древнього міста

Цього року День Києва збівся з закінченням весни. Сонце та зелене буяння виманило киян на вулицю. Чепурні, усмієні, святкові — усі йшли коштувати трохи п'яного аромату свята. А воно було всього. І на Михайлівській площі, де в суботу Патріарх Української православної церкви Київського патріархату Філарет освятив шойно відбудовану святиню українського народу — дзвіницю Михайлівського Золотоверхого монастиря. І на Андріївському узвозі, куди за традицією з'їжджаються у ці дні митці та народні майстри з різних куточків України. І на Дніпрі, де проходила «Княжа регата» та велике плавання прогулянкових човнів, човників та човненьат. І в

парку імені Рильського та Гідропарку, де працювали атракціони. І, звичайно, на Хрещатику, де не вщухав людський потік, бігали коники, а кумедні клоуни продавали великі яскраві поролонові вуха, носи та повітряні кульки.

Та головне дійство вирувало на майдані Незалежності. У суботу святковий марафон відкрило вишукане мистецьке дійство — опера-ораторія просто неба «Цар Едіп» І. Стравинського. А у неділю день міста завершився шоу-програмою «Вібрації великого міста» та святковим феєрверком.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Хроніка. Факти. Події

● Грозний

Чи можна виконати
«пріоритетне завдання»?

Звільнення з бандитського полону Валентина Власова, представника президента РФ, — пріоритетне завдання правоохоронних органів Чечні. Республіканський оперативний штаб та слідча бригада ведуть цілодобовий пошук російського полоняка, заявив керівник оперативного штабу, віце-прем'єр уряду Чечні Казбек Махашев. За кожним сигналом на імовірне місце утримання В. Власова вийдуть спеціальна група захоплення. За даними оперативного штабу, з моменту його викрадення 1 травня спеціальна група захоплення вийшла за сигналом 12 разів до різних населених пунктів Чечні.

● Кабул

Крім війни — землетрус

В Афганістані вже поховано 23 тисячі осіб, що загинули під час землетрусу. Ще тисячі — поранено. За оцінками місцевої влади, кількість жертв стихії сягає 5 тисяч. Загалом район ліша охоплює майже 60 населених пунктів, де мешкає 60 тисяч осіб. Епіцентр землетрусу силою 7 балів за шкалою Ріхтера знаходився в районі міста Рустак у північній провінції Файзабад.

● Нью-Йорк

Розумне рішення

Сполучені Штати не мають наміру ставати на чийсь бік, якщо між Пакистаном та Індією розпочнуться воєнні дії. Про це повідомив у черговому номері журналу «Ньюсуїк», якому стали відомі подробиці проведення Пентагоном військових ігор, що передбачають початок індо-пакистанського конфлікту. «Ми абсолютно не будемо втручатися», — наводить журнал слова високопоставленого представника Білого дому, котрий побажав залишитися невідомим.

Водночас прем'єр-міністр Пакистану Наваз Шариф висловив готовність Ісламабаду до переговорів з Індією. «Наші серця відкриті для нових пропозицій», — заявив він в інтерв'ю японської газети «Асахі».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Останній шанс СНД?

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ перенесення спеціального
міждержавного форуму для обговорення питань
реформування СНД з липня на кінець
осені заявив нещодавно виконавчий секретар
Співдружності Борис Березовський.

Відкриваючи в Мінську засідання підготовчої групи майбутнього форуму, повідомляє ІТАР-ТАКС, Борис Березовський сказав, що дійшов висновку про необхідність зміни термінів проведення міждержавного обговорення ще під час зустрічей з президентами Молдови, України, Білорусії, Вірменії та Грузії. «Вивчення стану справ у СНД ствердили мене в думці, що намічені терміни нереальні», — підкреслив він.

З одного боку, заява нового виконавчого секретаря сприймається як підтвердження того, що СНД нахралом не візьмеш (оскільки вилучити цінне зерно з гори лівелєв справа далеко не легка). І форум у липні справді став би черговим холостим пострілом. І це повністю характеризує пана Березовського. А з іншого боку, дещо розчаровує, оскільки незліченні перенесення порожніх засідань під прапором СНД — річ звична і не обіцяє Співдружності жодних перспектив. Питайтесь, навіщо призначати форум у липні, якщо за такий короткий термін щось

СНД створити механізми і закони для цього підприємця. Отож на чолі, за Березовським, ставиться підприємця. Але як створити такі механізми та закони, а головне — чи дозволить глибокій владі це зробити? Адже інколи здається: влада спеціально робить усе можливе, щоб створити приватному капіталу якомога більше труднощів. Наприклад, в Україні часто кажуть: у нас не вигідно заробляти багато грошей... Чи дозволить можновладці в тій самій Москві перевести СНД на виключно економічній рейки? Так. Якщо припустити, що на пострадянському просторі можна господарювати спільно, без звичних тоталітарних політичних амбіцій. Або ні — якщо СНД розглядали як погану копію Радянського Союзу.

За словами Бориса Березовського, «в усіх державах СНД склалася нова еліта, котра й визначає успіх чи неуспіх конкретної держави». Він переконаний у важливості залучення до співробітництва в рамках СНД представників цієї еліти. Однак хотілося б уточнити, кого саме має на увазі під поняттям «еліти». Осіб у «шестисотих мерседесах» чи загартованих у боях більшовиків, які стали демократами? Проте така «еліта» занадто часто асо-

ціюється у народів СНД з корупцією та мафією... Широко сподіваюся, що Борис Абрамович мав на увазі не цих людей, а молодих бізнесменів зі світовою головою та чистими руками. Але таких одиниць. Навряд чи їм під силу збудувати СНД.

Закликаючи всіх і кожного серйозно подумати про наступне реформування, пан Березовський застерігає від «простого копіювання» способів співробітництва у Європі: «Об'єднання багатих і об'єднання бідних істотно відрізняються». І з цим важко не погодитись, але вже зовсім не зрозуміло, як бути з об'єднаннями багатих із бідними. Що, до речі, і має місце в СНД. Водночас виконавчий секретар підкреслює важливість пропаганди того, що робить СНД: «Як розкручувався Європейський союз? Там проблеми залишаються всередині сім'ї, у нас у СНД досягнення замовчують, а непорозуміння мають широкий резонанс». Із цього приводу можна зазначити, що досягнення СНД — це тасмания за сімом печатками. А нинішня СНД і є найбільше непорозуміння. Залишається лише сподіватися на те, що Березовський доведе її до розуму або ж набереться сміливості заявити голосно: СНД померла й нової Співдружності не буде.

Яна ОСАДЧА.

Подумаємо про це завтра

УКРАЇНСЬКІ журналісти залишали гостинний Люксембург, де протягом двох днів тривала зустріч міністрів закордонних справ країн — учасниць НАТО та їх партнерів, остаточно. І не тому, що ми ніхк не могли розлучитися з красотою цієї маленької країни в самому серці Європи (хоч у цьому є доля правди), а тому, що саме в п'ятницю тут засідала Комісія України — НАТО.

Першими про те, що відбувалося на зустрічі, нам на короткий прес-конференції розповіли міністр закордонних справ України Борис Тарасюк і генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана. Обидва були надзвичайно задоволені підсумками переговорів: все, що планувалося майже рік тому, виконано і навіть, на думку Солани, перевищено. Було затверджено робочий план на наступний рік. Відзначався прогрес у спільних навчаннях і як ще один крок вперед оцінювалася домовленість про відкриття офісу військового представника НАТО в Києві. Проте їхній оптимізм не змінив поділяти представники ЗСМ, які на різні лади обговорювали досить ультимативні пасажі

міністра закордонних справ Росії з приводу того, що Україні варто визначитися з її оцінкою розширення альянсу на схід. До речі, в приватній бесіді з російськими журналістами глава їхнього зовнішньополітичного відомства був здивований дуже бурхливою реакцією з нашого боку на його слова. Він зазначив, що, очевидно, не висловився не досить точно і доля українсько-російського договору прямо не залежить від ставлення Росії до розширення альянсу. Стосовно вступу України до НАТО, то не питання сьогодні на порядку денному не стоїть... Журналісти вчепилися за слово «сьогодні» і спробували з'ясувати подальші диспозиції двох

цього приводу був зразком стислості та дипломатизму: «Ми вже не раз обговорювали проблему розширення і висловлювалися позитивно з цього приводу. Стосовно вступу України до НАТО, то не питання сьогодні на порядку денному не стоїть...»

Журналісти вчепилися за слово «сьогодні» і спробували з'ясувати подальші диспозиції двох

«особливих» партнерів НАТО у першому заступника міністра закордонних справ Антона Бутейка.

Антон Бутейко насамперед заявив, що на засіданні комісії, крім уже не раз чутого нами взаємного схвалення, прозвучала низка нових і конструктивних пропозицій щодо подальшого співробітництва, «концептуальні підходи в плані посилення ролі структури НАТО». Проте, на його думку, «позитивні» проєкти розширення і альянсу, з Європейського союзу певною мірою відомують їх нових членів від тих, хто поки що залишається за межами зони розширення. І це може негативно відбитися на інтересах України». Це висловлювання — приклад того, що не тільки для Москви, а

й для самого Києва мова великої політики, коли справа торкається НАТО. ЄС чи Росії, доволі складна для однозначного розуміння...

Стосовно слова «сьогодні» щодо ставлення до вступу нашої країни до військово-політичного альянсу і того, чи не скоротиться для нас термін у п'ять років, що його якимось в інтерв'ю окреслив Борис Тарасюк, то Антон Бутейко вважає, що «кращий підхід у політиці, коли реалізуються нові ідеї, котрі найбільше відповідають національним інтересам нашої держави». Чи не правда, виходячи з такої відповіді, можна «ясно» побачити майбутнє українсько-нашої співпраці?.. А це відкриває надто улюблений дипломатами простір для маневрування.

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку: задоволені результатами зустрічі міністр закордонних справ України Борис Тарасюк та генсек НАТО Хав'єр Солана.

Хочуть допомогти прабатьківщині

Наступний Світовий конгрес українців відбувається у грудні в Торонто (Канада), але вже нині розпочалася підготовка до нього.

підтримки незалежності України та допомоги українській діаспорі. До речі, на неї запросять послів, акредитованих у Канаді, з

Як повідомив «ГУ» наш дописувач доктор Михайло Рубінець із Бразилії, нещодавно по країну відвідав президент СКУ Дмитро Ципивник, який записав українську громаду Бразилії взяти участь у грудневій зустрічі. Плановано, що головною темою дискусії буде питання щодо підтримки незалежності України та допомоги українській діаспорі. До речі, на неї запросять послів, акредитованих у Канаді, з

держав, де є українські громади. На думку пана Ципивника, запорака міцної держави — розвинена економіка. І діаспора робить усе можливе, аби фінансово допомогти своїй прабатьківщині. А ще президент побажав українським громадам в усіх країнах злагодити. Аде чимось проблеми постають саме там, де не вдається знайти спільної мови.

На знімку: (зліва) наш дописувач Михайло Рубінець, голова бразильського Товариства хліборобсько-освітньої науки Євген Чмир та Дмитро Ципивник роблять пам'ятний запис у книзі гостей Українського музею (Куртіба).

Вода з туману

Добувати воду з густого туману вирішили в Намібії. На цей екстравагантний крок мешканців однієї з найпосушливіших країн Африки штовхнула потреба.

У долині річки Куйсеб, де відбуються перші дослідження такого роду, відчувається гостра нестача дорогоцінної вологи. Річку Куйсеб стає лише в рідкісних діях, коли у верхів'ях їй дуть дощі, решту ж часу в цьому посушливому кутку пустелі Намібії води ні за що не знайти.

«Дотити» тумани, котрі незвичайно густі в пустелі Намібії холодної зими, мають

намір таким чином. На шляху їхнього проходження від океану в глибокий материк встановлюватимуть пористи загороження з металевого дроту площею в середньому 50 квадратних метрів. На них, як розраховують учені з фонду дослідження пустель Намібії, мають конденсуватися крапельки вологи з туману. Скілки і якої якості води можна одержати таким чином — показув розпочаті польові випробування незвичайного «джерела» вологи.

(За матеріалами зарубіжної преси).

Читацький мікрофон

Верховна Рада — не партійні збори

Вважаю, що надалі жоден із депутатів-партійців не повинен балотуватися у Верховну Раду. Там мають працювати тільки спеціалісти-безпартійні, які дбатимуть про народ, а не про партії.

М. ЗІНЧЕНКО.

Кременчук
Полтавської області.

Думайте самі, як господарювати

Великий сором і гнів викликає те, що наші керівники їздять по світові, випрошують подачки, допомогу і питають поради, як господарювати. Та хто ж вам порадить правильно, хто скаже правду? Адже й ми, тим закордонним радникам, якраз на руку це — чим у нас гірше, тим у них краще. Думайте своїми головами, бо на чужих порадах далеко не зайдеш.

Н. ЛИХАЧЕВСЬКА.

Дніпропетровськ.

З кого брати приклад?

Чому у вас, шановні депутати, такий довільний режим засідань: робочий день розпочинається аж о десяти годині, тоді як навіть у семінарських школярів перший дзвінок — о восьмій ранку? А тим часом керівники постійно твердять: щоб краще жилося, потрібно більше працювати.

Група пенсіонерів.

Шпола
Черкаської області.

Скрізь безладдя

Чомусь наші депутати не люблять навідуватися на підприємства, виступати перед робітниками. Урядові структури їх теж не контролюють. Нікого не цікавить, чому підприємство не працює, а якщо працює, то які в нього проблеми. Висококваліфіковані спеціалісти звільняються, робітники байдуже ставляться до праці. Скрізь панує безладдя. Страшно.

Яків ЧУЙКО,
пенсіонер, інженер-економіст
зі стажем 45 років.

Ужгород.

Тільки ми самі себе врятуємо

Переконаний: відновлення і розвиток власного виробництва — найкращий шлях виходу з кризи. Керівництво держави на всіх палящих вищих посадах повинно проявляти почуття відповідальності, докласти зусиль, а за підтримки народу Україна вийде з кризи і займе належне місце в світовому співтоваристві.

Костянтин ДЕРЕВ'ЯГІН.

Канів
Черкаської області.

Тенденції

Не стану наводити статистику, скільки новобранців з ознаками дистрофії та хронічними недугами потрапляють до лав захисників Вітчизни. Розповім про одного призовника, якого, за словами матері, треба лікувати й лікувати від хронічного захворювання, а на думку лікарів та військового мату — слід призвати під прапори Збройних сил України...

«Мій син гіпертонік з десяти років, — пише до редакції Наталія Присяга. — Зараз йому 20, у лікарнях лежить з 17. З того часу, як поставили його на військовий облік, ні він, ні я не знаємо спокою. Кожного разу після комісії військокомату направляв Валерія в лікарню. Але як же там лікування, можете уявити. Після втручання «Голосу України» він лежав у стаціонарі. Там при сильних болях голови йому давали ліки. І все. Зате висновок нікопольські лікарі зробили на користь Вітчизни, яку має боронити хворий син: його визнано таким, що при нейрорегуляторній дистонії може служити. Та який з нього буде воляк, коли він щодня приймає ліки, щоб збити тиск?»

Матері, що б'ється за сина, можна лише посипувати. Але й діагноз лікарів-спеціалістів, їхню впевненість у своїй правоті ігнорувати не можна. Все ж варто до цієї історії підійти не лише по-життєвиськи, а й по-філософськи. Чому протягом двох років так завзято бо-

рються за призовника Валерія Присягу?

Нікопольський райвійськкомат зрозуміло чому: план треба виконувати. А це рік у рік стає проблематичнішим. Те, що багато юнаків не горять бажанням служити Вітчизні і правдами й неправдами добувають відповідні довідки, вступають у будь-який вуз, відкуповуються, — не секрет. Останнім часом мода пішла на неосвіченість: хлопці кидають школу і таким чином назавжди позбавляють себе високого звання «призовник».

Ну, і здоров'я у молодих нікудишнє, фізичні дані й можливості у більшості трагічні. Чорнобиль, а не рідко й недоїдання ще довго даватимуться взнаки.

Отож, маємо те, що маємо. На Херсонщині, скажімо, весняний призов виявив 40 процентів хворих кандидатів у солдати. Десятки на призовні пункти не з'явилися. А скільки невіглазів з 8-класною, а то й нижчою освітою!

Одне слово, працівникам військкоматів не позариди. Але не мають підстав для оптимізму і офіцери військових частин.

До професійної армії ще ой як далеко, а покладає на командирів завдання треба виконувати сьогодні. Удень і вночі.

Тепер уявімо, що Валерій Присяга таки присягатиме на вірність Батьківщині в одній із частин залізничних військ, куди його мають намір призвати. Материнську турботу про його здоров'я і

життя вимушений буде взяти на себе старшина роти, а батьківську — командир. Щоб не ризикувати, хлопця часто і надовго направлятимуть у госпіталь. Врешті-решт, його комісують і віддають у надійні материнські руки. Добре, якщо не безнадійно хворого. То хто від такого «відрадженьня» виграє? Армія, військкомат, сім'я?

Наталія Василівна Присяга, інформуючи редакцію про перебіг подій, пише про свою бідну вже сім'ю.

«Після звернення до газети працівники Нікопольського військкомату незлобили мене ще більше, — пише мати Валерія. — Там наче за мету поставили будь-що забрати сина. А які перешкоди творять, яку невправду пишуть — Богу відомо. Чим завинили перед ним я і моє життя?»

Присяга живуть у селі Сінка, що за 26 кілометрів від райцентру. Автобус ходить лише по вихідних, тому добирається до Нікополя треба через «голосування» на трасі, до якої п'ять кілометрів від села. Мати з синам з 1996 року так добиралися разів а 50. На кожен викилик з військкомату, на всі комісії їздили неодмінно. За гроші, зазначимо, яких у сім'ї не водиться — зарплату мати трьох дітей не отримує два роки. Про марні поїздки, коли комісії переносилися або потрібно працівника військкомату не було на місці, — особлива розмова. Врешті, ця проблема стосується не лише Присяги.

Про неовб'язковість, байдуже ставлення до матері, елементарну невихованість військовослужбовців Наталія Василівна написала в одному з листів на 12 аркушах. Ось лише один факт, про який повідомила Присяга. У відповідь на прохання редакції розібратися в ситуації Міністерство оборони ще у вересні 1997 року доручило Центральної військово-лікарської комісії (ЦВЛК) розглянути справу по суті. Нікопольському районному комісару було наказано направити Валерія Присягу в обласний госпіталь на обстеження. Копія цього листа мати отримала через тиждень, ще через тиждень поїхала в райцентр, де її прийняли, як ворога народу, і повідомили, що з Києва «не отримували жодного листа».

В госпіталі Валерій таки побував. Але там ніхто його не обстежував і не лікував. Якщо не брати до уваги пігулки від головного болю.

«Тому я дуже здивувалася, коли отримала в березні ц. р. листа з ЦВЛК про те, що сина визнано придатним до служби ще торік у грудні, — зауважує Наталія Присяга. — Але після несправедливості, яка чиниться тут, сина в армію не пушту. Що має статися з хворим хлопцем, якщо син знайомий пішов до частини здоровим і сильним, а повернувся калікою?»

Чи пропущать біль матері крізь своє серце лікарі? Чи зрозуміють її військовослужбовці?

Іван ІЛІЯШ.

Президент за сохою. Вражає...

Про казку, в яку вірять на Банковій

Західні консультанти радять нам захоочувати дрібний і середній бізнес. Водночас у всіх розвинених країнах він наванний переважно у сфері дрібнооптової і роздрібно торгівлі та у сфері обслуговування. А справжній бізнес, що називається виробничим, — далеко не дрібний, а великий і навіть величезний.

Приміром, у Сполучених Штатах побутує такий вислів: «Що добре для «Дженерал Моторс», те добре і для Америки». Проте в тих самих Сполучених Штатах ніхто не каже: «Що добре для дрібного й середнього бізнесу, те добре і для США».

У світі щороку виникають сотні тисяч дрібних фірм. І

знають про банкрутства майже стільки ж. Інакше кажучи, загальна кількість підприємств дрібного і середнього бізнесу залишається практично сталою. Проте президент США час від часу заявляє про підтримку дрібного і середнього підприємництва. Чому він це робить? Тому, що великі ініціативні люди, які бажають зайнятися справою, але не мають значного первісного капіталу, входять у бізнес лише з власним мозком. Через рік вони вже не можуть протистояти конкурентам на ринку і продають ідеї великим корпораціям. Сам винахідник у найкращому разі лише найманим працівником у компанію. За допомогою гасел про розвиток дрібного й

середнього бізнесу акули капіталізму висмоктують мізки у дрібних підприємців-винахідників.

Розвинені країни мають за свою найнадійнішу основу десятки чи сотні великих підприємств з масовим виробництвом товарів, де всі конструкторські, технологічні питання, ціноутворення і маркетинг відпрацьовані до дрібниці. Ці фірми і приносять славу своїм країнам. В Україні також були відомі компанії. Не без допомоги зарубіжних «консультантів» їх вдало поставлено на коліна.

Поки не запустимо на повну потужність свої заводи-заводи, нашу промислову гор-

дість, ми ніколи не вилізем з ями, куди нас зіштовхнули.

Хто досить обізнаний з теорією ринкової капіталістичної економіки, той чудово розуміє, чому політики розвинених країн рекомендують усім країнам світу дотримуватися відкритої економіки і розвитку дрібного та середнього бізнесу. Саме за таких умов зручно гравувати майже на законних підставах нажитий нами промисловий капітал і привласнювати наші мізки.

Дрібний і середній бізнес неспроможний виробляти трактори. І ми незабаром оратимемо землю сохою. От її дрібні підприємці зможуть виробляти. Але тоді й самому Президентові доведеться хопити за сохою, щоб прогнати себе...

Валентин КАЗАКОВ,
економіст.

Херсон.

Точка зору

Ві нам писали

Розслідування поновлено

Гр-н Кифорук В. Ю. у своєму листі до редакції скарги на те, що слідчим Косівського райвідділу УМВС в Івано-Франківській області несповно проведено розслідування обставин загибелі йому тілесних ушкоджень гр-ном Кудеширом і безпідставно закрито кримінальну справу.

Вивчивши справу, прокуратура області поновила розслідування і взяла справу на контроль.

В. ГОДОВАНЕЦЬ,
в. о. заступника начальника
слідчого управління
прокуратури Івано-
Франківської області.

У номер

Київ

Харчування на усі смаки

Друга конференція Асоціації дитячих лікарів України «Лікувально-профілактичне харчування та пробіотики в педіатрії», приурочена до Всесвітнього дня захисту дітей, відкривається сьогодні в Києві. Вітчизняні та російські науковці, зокрема, обговорюють важливість збереження здоров'я немовлят.

А в Українському домі триває виставка продуктів дитячого харчування, де представлені фруктові пюре, сухі суміші, каші, соки.

Донецьк

Не жіноча це праця

430 тисяч працівників народного господарства Донецчини — 38 відсотків від загальної їх кількості — трудяться в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам. За даними обласного управління статистики, під впливом шкідливих виробничих факторів у промисловості працює кожна четверта жінка. Йдеться насамперед про небезпечну заповненість та загазованість повітря, підвищений рівень шуму й вібрації. Важко фізичною працею займаються майже 100 тисяч осіб, із них дві третини — у вугільній галузі.

Суми

Окрасьє хліба — не для сміття

Відповідна служба акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання імені М. Фрунзе» почала розвозити і встановлювати біля вильотних будинків свого мікрорайону новенькі контейнери для харчових відходів, що підуть на відгодівлю свиней у підсобному господарстві.

Луганськ

Навколо «Дитячого світу» за 92 літні дні

«Дитячий світ» — таку назву має новий канал Луганського кабельного телебачення, що з початком літніх канікул вийшов в ефір. Канал пропонує своїм малим глядачам широкий вибір улюблених мультфільмів, художніх фільмів, а також дитячих розважальних та пізнавальних передач. А це саме своєрідною «теленяною», в компанії якої не заздрюєш, очікуючи відпустки батьків.

Двічі постраждали

Один раз — від вибуху,
другий — від урядових обіцянок

ВАЛЕРІЙ ШАДУРА, робітник сумнозвісної донецької шахти імені Скопчинського, опинився серед потерпілих наслідків квітневої аварії. Коли я переступила поріг палати онкологічного відділення, де Валерій Вікторович та ще двоє його колег проходили курс лікування, з ліжка пролунали іронічне: «Тут у нас, як маврові...»

На відсутність уваги постраждали гірники, розміщені в трьох обласних лікарнях, на той час і справді покаржались не могли.

Минув місяць, і Шадура, дякувати медикам, покинув стіни лікарні з приписом: «Рекомендована легка праця на поверхні».

Рекомендації рекомендації, та навіть на поверхні шахти легкої праці запропонувати не можуть. Робітник продовжує лікування влому. У місцевій лікарні гірникові надали... ні, не допомогу, а список ліків, які треба придбати за власний рахунок.

У медпункті вугільного підприємства їх не виявилося, а грошей на аптеку в хворого не було. У профкомі шахти імені Скопчинського «втішили» лише тим, що такі мітарства не обійшли й інших постраждалих.

— Люди звертаються до лікарень, а там відповідають: «Треба все нести своє», — говорить заступник голови профкому шахти Валерій Юзленко. — Тим часом у газеті і по телебаченню фігурують 700 тисяч гривень, які Кабмін виділив медичним закладам у зв'язку з аварією. Одержати відповідей, куди поділися ці гроші і на що витрачені, ми не можемо. Так само, як і з'ясувати, кому ж розподілили американську гуманітарну допомогу. В газетах називалася сума — 237,5 тисячі доларів. Але головні лікарі, яким ми телефонували,

стверджують, що не одержували її.

— Ми наполягаємо, аби все виділене під аварію дісталось тільки робітникам шахти, — додає Валерій Міллер, голова Асоціації незалежних профспілкових організацій шахтарських колективів Донецька. — Але коли від шахтарів у лікарнях вимагають йод, шприци тощо, мимоволі постає запитання, куди ж поділися виділені на них гроші?

За роз'ясненнями я звернулася до начальника обласного управління охорони здоров'я Олександра Орди:

— Постановою № 666 від 12 травня Кабінет міністрів справді розпорядився виділити 700 тисяч гривень «для потреб дитячих закладів, пов'язаних з наданням медичної допомоги постражданим від аварії».

Міністерство фінансів повинно профінансувати ці витрати за рахунок резервного фонду Кабміну. Але, крім цієї постанови, я не отримав нічого. Ще до виходу цього документа ми склали кошторис і створили робочу групу з головних лікарів медичних закладів, яка й вирішувала, куди витратити кошти.

По-перше, жодної закупки без комісії здійснено не було. Одразу зарезерву-

мо необхідну суму, щоб до кінця року оплачувати ліки людям, які знаються в списках урядової комісії (постраждалі і члени сімей загинув). По-друге, у лікарнях буде відновлено запас медикаментів. По-третє, новим обладнанням дооснастимо «швицьку допомогу». Постраждалих визнаємо за результатами тендеру. Після чого я готовий разом з представниками профспілки і журналістами об'їхати лікарні і показати все, що придбано за виділені кошти.

Що стосується гуманітарної допомоги... (Мій співрозмовник дістає список на кількох сторінках: ліки, шприци, хірургічні халати тощо. Навіть 300 грамів обліхових олій, що її надіслав хтось із громадян.)

— Можу запевнити, — продовжує Олександр Миколайович, — за використання усього переліченого в списку встановлено суворий контроль. Мене дивує галас, піднятий профспілкою навколо цього питання. Адже ми давали письмову відповідь на звернення заступника голови ЦК профспілки Віктора Турманова: скільки надійшло допомоги, куди витрачено. Тепер по 237,5 тисячі гривень, надані Агентством США з міжнародного розвитку. Виділя-

Ліна КУЦЬ.
Донецька область.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Захистити школу і вчителя!

Освіта

ДОСЛІДЖЕННЯ соціологів переконливо засвідчують пряму залежність економічного розвитку, підвищення продуктивності праці, громадянської зрілості і активності особистості від її загальноосвітнього рівня. Не так давно, у 80-ті роки, за цим показником Україна входила до першої п'ятірки держав світу.

Тисячолітній ти чепи, хто жоді диво Вителі.

Та в 1992 році учні отримали право не відвідувати школу після свого 15-річчя. Десятки, сотні тисяч неповнолітніх залишилися на вулиці, стрімко зросли підлітками злочинності, наркоманія, моральна деградація.

Певне прозріння відбулося 1996 року — нова редакція Закону «Про освіту» відновила обов'язкову середню освіту. Але це не зупинило обвальний процес руйнування, занепаду галузі. Через урізання до мінімуму витрат на освіту нині ліквідуються факультативи, гуртки, групи продовженого дня, небачено скорочується мережа позашкільних закладів, дитячих садків, по суті, не оплачується перевірка зошитів, класне керівництво. Десятки тисяч вчителів залишаються без роботи. Так, у Кіровоградському районі Донецької області під скорочення потрапляє 240 учителів, а щоб компенсувати це, місцеве влада пропонує їм у двомісячну відпустку за свій рахунок усім вчителям району.

Негативно позначається на діяльності школи і зростаюче матеріальне і моральне зuboження педагогів. Місяця-

ми вони не одержують заробленого. Особливо складна ситуація з боргами в Тернопільській, Рівненській областях та у Криму. Так, в п'яти районах і Тернопільщині, і Рівненщині з учителями не розрахувалися ще за червень 1996 року...

Мало що дають освітянам страйки, протести. В державі немає порядку. Цільові кошти, що неодноразово виділялись урядом на погашення заборгованості у зарплатній платі, в повному обсязі до педагогічних колективів не доходять. І закономірним є запитання, чи є у нас змога будувати громадянську демократичну державу, яка могла б захистити вчителя, учня...

Адже нині для розв'язання проблем, пов'язаних із забезпеченням конституційного права на освіту, маємо тільки Міністерство освіти на 190 штатних одиниць. Один спеціаліст відповідає за розвиток 7 — 15 напрямів. І ще тоді, як так звані міжнародні благодійні та зарубіжні педагогічні асоціації, використовуючи свободу «гуманітарної допомоги», нав'язують країні неокोलізаційські «технології», алгоритми та варі-

анти зuboження. Дивно, але майбутнє України поставлено в залежність від міжнародних структур та їх представників-«експертів». Саме з їхніх вуст лунають рецепти політичного, економічного та духовного блокування права на життя цілого народу. А надання кредитів зарубіжними фінансистами ставиться у пряму залежність від зникнення витратків на освіту.

Україна на шляху модернізації та реформування освіти. Проте, якою не стала б наша школа, головною фігурою в ній залишається вчитель. І про це мають пам'ятати всі, хто до службовим обов'язком відповідає за майбутнє наших дітей, школи, освіти і держави.

Степан БЕРЕЗНЯК, колишній (1987—1990 рр.) начальник управління шкіль Міністерства освіти України, заслужений учитель України, кандидат педагогічних наук;

Борис ЧИЖЕВСЬКИЙ, заступник начальника Головного управління середньої освіти, начальник відділу Міністерства освіти України, кандидат педагогічних наук.

Коли готується цей матеріал, до редакції надійшло звернення Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України до Верховної Ради України, обласних, міських, районних, селищних, сільських рад.

У ньому висловлюється занепокоєння з приводу поглиблення негативних процесів в освітянській галузі, що ставить під загрозу майбутнє дітей України, а отже і майбутнє держави.

Витрати на освіту, констатується у ньому, протягом останніх років постійно зменшуються. Якщо 1993 року обсяги фінансування галузі становили 6,9 відсотка національного доходу, то бюджет освіти у 1998 році не досягав навіть 4,2 відсотка від валового внутрішнього продукту. Нині практично припинено фінансування навчального процесу. Економія на освіті, невилата зарплата поставили освітню на межу бідності, залишають школи кращі вчителі, зростає незадоволення працівників освіти владою, створюються страйкові комітети. Ці та інші фактори можуть спричинити зрив випускних іспитів та початку нового 1998/99 навчального року.

Зважаючи на нинішній стан економіки країни, ЦК профспілки розраховує на розуміння народними органами невідкладних проблем освіти. Сподіваємося, що під час розгляду законопроектів «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 1998 рік», «Про Державний бюджет України на 1999 рік», «Про середню освіту», «Про вищу освіту» і затвердження програм соціально-економічного розвитку та місцевих бюджетів депутати перерахують кошти для фінансування освіти, оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників, збереження пільг педагогам, які викладають у сільських школах.

ЦК галузевої профспілки звертається до рад всіх рівнів з проханням винести розгляд проблем освіти на найближчій засідання сесій рад і вжити відповідних заходів для неопущення поглиблення негативних процесів в освітянській галузі.

НА ДНІ

(Початок на 1-й стор.).

Через це й доповідь заступника голови обласної держадміністрації Олександра Сфремова на сесії Луганської обласної ради не претендувала навіть на найменший оптимізм. Скоріше навпаки. Катастрофічний стан продовжує поглиблюватися, оскільки й досі не подолані його першопричини. Серед них найважливіша — незабезпеченість потрібних економічних умов для нормальної роботи та розвитку вугільної галузі. Зростання ціни на вугілля не встигає за зростанням ціни на матеріали та гірниче обладнання. Торік підприємця вугільникам області була встановлена до 50 відсотків від розрахункової — в обсязі 213 мільйонів гривень. Було виділено трохи більше як 245 млн. І відтепер Мінвуглепром, що попередньо знизив цю статтю витрат, запевняє, будімо навіть «перерізані» вугільну галузь області.

Хоча фактично через недостатнє фінансування буквально «до ручки» доведена застаріла матеріально-технічна база. А професія шахтобудівників поступово взагалі перетворюється на призабуту і архаїчну. Призупинено будівництво великих об'єктів: нових стовпів, горизонтів, водовідвідів. Попри неординарні обійми як на найвищому рівні, так і не знайдено кошти на пуск двох шахт новобудов-довгобудів — «Самсонівська-Західна» та «Никанор».

Торік шахти області реалізували палива на 1244,2 мільйона гривень, а розраховувалися з ними споживачі всього на 24,9 відсотка від загальної суми.

Проблемою за проблем стало й закриття шахт. У відповідній постанові, зат-

вердженої Кабінетом міністрів України, передбачено: до 1 січня 2000 року в Луганській області буде закрито 26 шахт. Кому потрібна така поспішність? І де відшукати кошти? Адже приклад цивілізованих країн — Англії, Німеччини, Франції — показує, що цей процес має тривати від 6 до 30 років! А наш приклад, зокрема роботи, які вже почалися на 15 шахтах, показує повну неспроможність, що обернулася економічною, екологічною і соціальною катастрофою.

На думку голови постійної комісії облради з питань промисловості, транспорту, екології та зв'язку генерального директора регіонального ВО «Укрвуглекологія» Юрія Заскальця, так звана «реструктуризація» галузі на практиці обернулася знищенням шахт і шахтарських сімей. Більше того — під висвітлює закриття неперспективних шахт йде відверте і досить активне розбазарювання матеріальних цінностей.

Де ж стратегія і тактика Мінвуглепрому та обласної держадміністрації? Хто відповідає ці відповіді? Хто Чорнобильський в області? Хто цілий ряд шахт віднос до таких, що мають закритися? Це стосується й шахти «Україна» із запасами 20 мільйонів тонн палива. Без відповіді залишається питання депутата облради голови профкому шахти «Україна» Мирослава Марущака...

Але, здається, криза, що взяла у свої мідні обійми вугільників Луганщини, носить не випадковий, а цілеспрямований характер. Спостерігається планомірне знищення базової галузі промисловості. Нав-

ряд як можна пояснити невтішний стан справ лише відсутністю коштів, на що традиційно посилаються у Кабміні. Виявляється, коштів бракує тільки на підтримку вітчизняних вугільників. Во торік у Польщі було закуплено 37 мільйонів тонн вугілля.

А чого варта диява позиція неутрачання і спостереження за стрімким зростанням ціни на матеріально-технічні ресурси, електроенергію. Не може не обурювати практично існування тисяч різноманітних посередницьких комерційних структур, котрі «обіпчили» шахти з усіх боків. Пропонуючи послуги з реалізації вугілля та поставками матеріалів і обладнання для шахт, вони, м'яко кажучи, мають із цього непоганий зиск. Бо продають паливо за заниженими цінами, а матеріали й обладнання поставляють гірникам на 25, а то й 50 відсотків дорожче!

Переконливий факт паразитування посередників за сприяння вугільних «генералів» навів депутат облради електрослосар шахти «Молодогвардійська» холдингової компанії «Краснодонвугілля» Петро Сурков. Так, для вже звільненого генерального директора «Краснодонвугілля» нанесення величезних збитків під час придбання матеріалів та обладнання у комерційних структурах було ніби... самоціллю. Судить самі — за середньої ціни лісоматеріалів 60–65 гривень за кубічний метр вони у малому приватному підприємстві «Фенікс» купили аж за 128,8 гривні за кубічний метр.

За завищеними більш ніж у два рази цінами також придбані промислові

мастила, кабелі, транспортні стрічки тощо. І цей приклад — лише крапля у морі схожих, коли за колосальні матеріальні збитки вугільні «генерали» тільки позбавляються своїх посад. Хоча давно напрошується висновок — за нинішньої криміналізації економіки і відповідальності має бути відповідною.

Сесія облради, звісно, не напала від усіх шахтарських негараздів області. І наврод після допису емоційного обговорення проблем ситуація поліпшилася, але присутній на сесії перший заступник міністра вугільної промисловості Дмитро Герасимчук повідомив про вже чинну постанову Кабміну, яка передбачає, що всі кошти, котрі надходять від реструктуризації галузі, державної підтримки та реалізації вугілля, йтимуть на погашення заборгованості у зарплаті (вона в області становить 637,7 мільйона гривень). Крім того, готується ще одна постанова про отримання кредитів для розрахунку за відвантажено вугілля. Також було обіцяно посприяти пуску нових шахт «Самсонівська-Західна» та «Никанор». А щодо закриття, то, виявляється, сьогодні, щоб закрити шахту, потрібна згода і трудового колективу, і холдингової компанії, і місцевих органів влади...

А от для того, аби запровадила спільно розроблена «Програма розвитку вугільної промисловості Луганської області на 1998–2000 роки», потрібно єдине виконувати зазначене та обіцяне. Дуже просто.

Павло КУШ.
Луганськ.
Фот. Володимира СЛОТИ.

Регіон пропонує. Хто чує?

Енергозбереження

ЗАЙНЯТИСЯ проблемою заощадження енергоресурсів не на словах, а на ділі харків'яни змусли життя. Область не перший рік лідирує щодо витрат електроенергії, співвартість різних комунальних послуг якої становить близько 60 відсотків. У той же час часто-густо обіцяються не так промислові будівлі, житло, як земля над теплопостачальними і повітря навокло неутеплених будинків.

— Зважаючи на все це і на те, що обладнання, яким сьогодні оснащено наші підприємства, надто енергоємне, а купувати сучасне нема за що, — каже начальник управління житлово-комунального господарства і будівництва облдержадміністрації Сергій ПІДГРАМ, — ми розробили обласну програму енергозбереження на підприємствах галузі до 2005 року з таким розрахунком, щоб, перше, максимально реконструювати й модернізувати все, що морально застаріло, але ще може послужити нам не один рік. А, по-друге, заліпити при цьому якнайбільше харківських підприємств, щоб не везти елементарні побутові прилади з-за кордоном.

Починаючи харків'ян (місцеве держадміністрація надала 8 млн. гривень на виробництво та встановлення приладів обліку споживання газу, води, електроенергії) начебто зустріли підтримку на найвищому рівні. Не раз влаштовувалися представники «оглядачів» енергозберігаючих технологій, лунали підбаворними промови. Але далі, в загальнонаціональному масштабі справа не просуналася. А шкода.

Харківські будівельники вже «обкатали» технологію реконструкції, приведення до сучасних стандартів щодо збереження тепла різних типів панельних будинків. У тому числі й так званих «хрущовок», питомо вага яких у житловому секторі Харківщини — 80 відсотків. Термін експлуатації більшості з них, як відомо, закінчується. Проте розроблена технологія може не тільки зберегти продовжити їх життя, а й істотно поліпшити внутрішню планування, підняти будинок ще на два поверхи, надати йому сучасного зовнішнього вигляду.

Звісно, що на такий фронт робіт у бюджеті грошей нема. Нема й інших джерел фінансування у житлово-комунального господарства. Втім, це не означає, що становище безвихідне. У Східній Європі, як відомо, проблему фінансування реконструкції панельного житлового будівництва давно розв'язано, і банки із задоволенням видають на це кредити під земельну заставу.

Не меншої уваги та нестандартного підходу заслуговує, на наш погляд, спільне виробництво заводу ХЕМЗ з декількома комерційними підприємствами так званих електроприводів для водяних насосів. Завдання їхне просте: «загальмувати» роботу електродвигунів, коли гідравлічний тиск у водопроводі і так достатній. Тобто, насосити станції «ганятимуть» воду не цілодобово, а в міру необхідності, в години найбільшого її споживання. Таку апаратуру вже встановлено на кількох насосних станціях міста. Ефективність її очевидна.

Або взяти, приміром, випуск «теплотехнічних» труб для ремонту й прокладання нових тепломагістралей, випуск яких освоєно на одному з периферійних підприємств області. Гарантований термін їх експлуатації — не менш як п'ятдесятіліття, втрати тепла зведено до нуля, крім того їх прокладання не потребує додаткових інженерних споруд. Ще привабивши вигляд має технологія так званого санірування різних центральних «магістралей», що дає змогу оздоровити ці «артерії» з допомогою внутрішнього введення ізоляційного покриття. Справа за малим — упроваджувати.

Харків.

Микола КОСІЙ.

Реформувати — будувати.

А чи завжди це так?..

Чи потрібно сьогодні в нелегкій для нашої країни час, коли більшість підприємств на межі краху, руйнувати під виглядом реформування її поодинокі острівці «промислової надійності», завдяки яким це тримається держава? Так ставити питання у листі до редакції та керівництва країни трудовий колектив лідера нафтогазодобувної промисловості держави НГВУ «Охтирка-нафтогаз».

Кому це вигідно? І чому це робиться після трагічної загибелі керівника НГВУ Р. Радія? Адже досі, протягом існування «Охтирка-нафтогазу», з боку ВАТ «Укрнафта», обласних та місцевих органів влади не було жодних істотних зауважень щодо виконання нафтовиками державних планів, розробки родовищ і впровадження нових технологій!

За розрахунками спеціалістів НГВУ поділ «Охтирка-нафтогазу» на два управління — Охтирське і Роменське (відстань між якими незначна) потягне

за собою великі додаткові витрати в розмірі 60 мільйонів гривень, а це — 20 нових нафтових свердловин з річним видобутком нафти 243 тис. тонн, які могли б дати додатковий дохід більш як 52 млн. гривень.

Коллектив НГВУ «Охтирка-нафтогаз» вважає (це підтверджують і висновки спеціалістів), що внаслідок поділу охтирці будуть змушені, виходячи з обсягів фінансування, скоротити обсяги буріння та облаштування родовищ. Доведеться звільнити до 40 відсотків інженерно-технічних працівників, закрити деякі об'єкти соціальної сфери. Все це позначиться на виплаті зарплати працівникам бюджетної сфери та пенсії. Хто від цього виграє?

Кубковий «хет-трик» «Динамо»

Футбол. Кубок країни. Фінальний матч.
ЦСКА (Київ) — «Динамо» (Київ). 1:2.

0:1 Шевченко, 1, 0:2 Шевченко, 33, 1:2 Новохацький, 64. На 62-й хв. Олініч (ЦСКА) не реалізував пенальті.

ЦСКА: Рева, Левченко, Балачок (Льченко, 63), Балачук, Семчук, Уляницький, Гогіля (Новохацький, 46), Кріпак, Городов, Олійник, Цихмейструк.

«Динамо»: Шовковський, Кирюхін, Герасименко (Калитвинцев, 63), Головоко, Ващук, Гусин (Михайленко, 67), Каладзе, Кардаш (Радченко, 90), Косовський, Шевченко, Ребров.

Попереджено: Семчука (16), Гогіля (25), Кріпака (82).

Арбітр — Ігор Ярменчук (Київ), асистенти — Михайло Овчар (Калуш), Юрій Дерев'яний (Львів).

31 травня. Київ. НСК «Олімпійський». Ясно, 25 градусів. 42 750 глядачів.

Перед цим фіналом три клуби: «Чорноморець» (Одеса), «Шахтар» (Донецьк) і «Динамо» (Київ) — по дві копії володіли цим почесним призом. І от динаміці вдалося вперше, зробивши сво-

єрідний кубковий «хет-трик».

Фіналові, як кажуть, сприяло все: і відмінна погода, і заповнені трибуни з людською хвилю, і чіткі суддівські, і, нарешті, бойовий настрій суперників. Одне слово, матч вийшов на славу.

Секунда стрілка на першій хвилині здолала відстань до позначки 50, як у воротях армії вже побував м'яч. Андрій Шевченко миттю скористався точною передачею Олексія Герасименка і вразив ціль.

Отже, динаміці одразу пригодилися суперники, збили йому дихання і володіли ініціативою протягом усього першого тайму. Могли засмутити воротаря ЦСКА Віталія Рєву активні Сергій Ребров і Василь Кардаш. Але зробив це знову технар Шевченко. Цього разу його асистентом був Андрій Гусин.

Либонь, мало хто вірив у те, що це буде останній успіх «Динамо» в цьому поєдинку. Попереду було ще багато часу. І глядачі сподівалися, що синьо-білі владують землями розгору, як нещодавно в поєдинку чемпіонату країни. Але після перерви ми побачили зовсім інший ЦСКА. Куди

поділася стартова розгубленість його футболістів? Вони загрили швидко, агресивно, з гідністю.

Звичайно, клас багатьох динаміців вищий, ніж у конкурентів. Однак останні це прогалину компенсували бойовістю. На першій же хвилині другого тайму повинен був відзначитися Едуард Цихмейструк. Але його потужний удар метрів за 25 — у поперечину.

А потім настав момент, коли доля подарувала ЦСКА ще один шанс. Гусин збив у своєму штрафному Олексія Городова, і головний лікар поліклініки Академії наук, арбітр ФІФА Ігор Ярменчук, якому 10 червня виповниться 41 рік, не вагаючись, показав на одиннадцятиметрову позначку. Але Олександр Шовковський переграв Олексія Олійника, який бив пенальті. Воротар киян кинувся у нижній правий від себе кут і парирував м'яч.

Ця невдача не пригнітила підопічників Володимира Беззубова. Дуже помітний був Василь Новохацький. Цей гравець три роки тому вже виступав за армію. А потім грав у Аполло Блохін в грецькому клубі «Іонікос», далі — у Андрія Бая в «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа), знову — Греція. І от повернення в Україну.

Саме Новохацький забив головою гол у ворота «Динамо». А точну передачу йому зробив капітан ЦСКА Цихмейструк.

Була в армії нагода встановити рівновагу, коли на 75-й хв. сильним ударом здалеку Олійник відправив м'яч під поперечину. І тут на висоті виявився динаміський воротар. Отже, все так і залишилося до фінального свистка. А потім щасливий футболіст «Динамо» здійснив з Кубком коло пошани.

А в прес-центрі на запитання журналістів відповідали тренери.

Анатолій Пузач:

— Перша половина була за нами, і за результатом, і за грою. А от другу забути ще, і суперник мав нагоди. Запитаєте, чому так сталося? Як на мене, наші хлопці вже подумали, що гру зроблено. Тим часом армії перехопили ініціативу, зробили пенальті, забив гол з гри. Гадаю, що глядачі залишилися задоволені. Ми вдячні уболівальникам, які підтримували нас, за атмосферу свят на трибунах. Отже, чашу ми вибороли, тепер залишається покласти до неї щось...

Володимир Беззубов:

— Насамперед хочу привітати динамістів з третім таким успіхом. Щиро дякую людям, які прийшли на стадіон. Матч був по-справжньому кубковий. Щоправда, в першій його половині мої підопічники добречі перехвилювалися. І не дивно, адже це дзвіблого молоді спортсмени, і таке в їхньому житті було вперше. На установці перед грою казав їм, що треба колись починати серйозні справи. Майстерності це бракує, але їм можна компенсувати завзяттям,

великою віддачею. Тремтіли в них коліна попервах, нічого не скажеш. А от після перерви оговаліся, заспокоїлися і показали досить приємний футбол.

Я запитає Беззубова:

— Найімовірніше, ваша команда виступає в розіграші європейського Кубка кубків. Чи збираєтеся докомплектуватися, на якій арені прийматимете суперників?

— А докомплектція проста: з тих, кого призовуть на службу. На більше й не розраховуємо. Брати когось в оренду — то великі гроші. Отже, старатимемося обходитися наявними силами. Тепер по стадіон. Зрозуміло, що на нашому заманяє європейського рівня не проведемо. Будемо проситися до динаміців...

Про докомплектцію запитали й Пузача. А конкретно — про чутки щодо легіонерів із Москви та Грузії. Анатолій Кирилович тільки сказав, що тривають переговори...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: володар Кубка країни-98 «Динамо» (Київ); армійський «ескорт» Василя Кардаша.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Оголошення

Відкриті акціонерне товариство «Облаграпостачсервіс» (Чернівці) повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 17 липня 1998 року о 15 годині за адресою: Чернівці, вул. Лугова, 11.

Рестрація учасників зборів: 17 липня 1998 року з 12.00 до 15.00.

Порядок денний

1. Затвердження річних результатів діяльності товариства, затвердження звітів і висновків ревізійної комісії, порядку розподілу прибутку.

2. Внесення змін до статуту.

3. Вибори спостережної ради.

4. Реорганізація ВАТ шляхом виділення окремих товариств.

5. Різне.

Для участі в загальних зборах потрібно мати: документ, який посвідчує особу; довірчення на право голосування довірчій особі; довірчення на право участі у зборах для юридичних осіб.

Довідки за телефоном (03722) 2-31-63.

Правління ВАТ.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилианська, 58-6) порушив справу про банкрутство № 9/36-98 щодо МКП «Ваш дім» (Броварський район, с.В.Димерка, вул. Польова, 12, р/р 468922 в АППБ «Аваль»).

Правління АО «Донецькмелб» повідомляє, що загальне збори акціонерів состоится 3 июля 1998 г. в 15.00 по адресу: г. Донецк, ул. Куйбышева, 58 в помещении клуба ДМК.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 1997 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Внесение изменений в устав.
4. Увеличение уставного фонда на сумму индексации балансовой стоимости основных фондов по состоянию на 01.01.95 г. путем дополнительного выпуска акций.
5. Разное.

Центральна республіканська аптечна база УО «Укрфармація» (м. Бориспіль, поштовий індекс 256300, р/р 26006301210055, МФО 321217, код 01981425 в Бориспільському відділенні ПІБ) повідомляє про свою ліквідацію згідно із рішенням «ДАК Ліки України».

Претензії приймаються в місячний термін від дня публікації оголошення.

Триває передплата офіційних видань ПАРЛАМЕНТСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА:

ТИЖНЕВИК

«Відомості Верховної Ради України»

(передплатний індекс — 74085)

та серію «Закони України»

(передплатний індекс — 48402).

Передплату можна оформити в усіх відділеннях Укрпошти.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу про банкрутство:

1. № 3/104-Б стосовно виробничо-комерційного підприємства «Супутник» (281070, м. Славути Хмельницької області, вул. Привокзальна, 25, р/р 29037602826001 в АКБ «Україна» м. Славути);
2. № 8/99-Б стосовно спільного українсько-польського підприємства «Катя ЛТД» (281070, м. Славути Хмельницької області, вул. Кузовкова, 19, р/р 26005230030001 в АКБ «Україна» м. Славути).

Претензії кредиторів і заяви санаторіїв приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Зміни до інформації про випуск акцій Відкритого акціонерного товариства «Запорізький комбінат будівельних матеріалів», зареєстрованого Запорізьким територіальним управлінням ДКПФД 11 березня 1998 року.

Юридична адреса: 330006, м. Запоріжжя, Північне шосе, 69, тел.: (0612) 2-93-17.

Пункти 3.3, 3.3.2 та 3.3.3 викласти в такій редакції:

3.3. Обсяг емісії — 180720 простих акцій, номінальною вартістю 0,05 гривень кожна, загальною сумою 9036 (дев'ять тисяч тридцять шість) гривень.

3.3.2. Порядкові номери акцій від 000001 до 180720.

3.3.3. Порядок розміщення акцій згідно з планом приватизації розміщених простих іменних акцій.

Номінальна вартість акцій 0,05 гривень.

Акціонерний банк «Тернопіль-кредит» (реєстраційний номер в НБУ № 41, ід. код 19361427) повідомляє про припинення своєї діяльності шляхом реорганізації — приєднання до акціонерного поштово-пенсійного банку «Аваль» з 15 червня 1998 року згідно з рішенням загальних зборів акціонерів банку АПБ «Аваль» від 30.12.97 р. (протокол № 35-10) та АБ «Тернопіль-кредит» від 20.03.98 р. (протокол № 29).

Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: 282001, м. Тернопіль, вул. Йосипа Сліпого, 8.

Правління банку.

Інформація про випуск акцій Скадовського відкритого акціонерного товариства «Чорномор»

1.1. Код ЗКПО 14132490.

1.2. Юридична адреса: 326400, Скадовськ Херсонської області, вул. Комунарів, 75.

1.3. На підставі наказів Херсонського ФДМУ, за підсумками сертифікатних аукціонів та протоколом № 3 ВАТ «Чорномор» від 15.08.97 р. зареєстровано новий випуск акцій номінальною вартістю 0,01 грн.

1.4. Випуск цінних паперів зареєстровано територіальним відділенням ДКУПФР в Херсонській області 08.01.98 р.

1.5. Обмін сертифікатів здійснюється без обмеження строку за адресою: Україна, 326400, Скадовськ Херсонської обл., вул. Комунарів, 75.

1.6. Довідки за телефонами: 2-34-75, 2-20-50.

Інформація про перший випуск акцій Відкритого акціонерного товариства «Городоцька швейна фабрика»

1. Характеристика емітента

1.1. Фірмове найменування Товариства

Повне: Відкрите акціонерне товариство «Городоцька швейна фабрика».

Скорочене:

українською мовою — БАТ «Городоцька швейна фабрика»,
англійською мовою — Joint-stock company «Gorodock garment factory».

1.2. Місцезнаходження Товариства

292530, Львівська область, Городок, вул. Нижні Пасіки, 9.

1.3. Мета та предмет діяльності

Метою діяльності товариства є здійснення виробничої, інвестиційної та іншої підприємницької діяльності. Діяльність Товариства спрямована на отримання прибутку та задоволення соціально-економічних інтересів акціонерів і членів трудового колективу.

Предметом діяльності Товариства є: виробництво продукції швейної та легкої промисловості; розробка та запровадження нових моделей швейних виробів; надання послуг по виконанню замовлень з виробництва швейних виробів; здійснення інших видів діяльності відповідно до чинного законодавства України та статуту Товариства.

1.4. Дата та місце проведення установчих зборів

Установчі збори відбудуться 14 липня 1998 року за адресою: 292530, Львівська область, Городок, вул. Нижні Пасіки, 9.

1.5. Передбачуваний розмір статутного фонду

Передбачуваний розмір статутного фонду — 1 007 000 (один мільйон сім тисяч) гривень.

1.6. Порядок створення та термін діяльності Товариства

Відкрите акціонерне товариство «Городоцька швейна фабрика» (надалі — Товариство) створюється шляхом реорганізації колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» у відкрите акціонерне товариство. Рішення про реорганізацію прийняте загальними зборами власників майна колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» (протокол № 1 від 5.03.1998 року).

Товариство створюється на невизначений термін. Товариство є правонаступником колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика», яке зареєстроване за розпорядженням Представника Президента України у Городоцькому районі Львівської області № 374 від 19.10.1992 року, свідоцтво про державну реєстрацію №05468086 від 10.10.1995 року.

2. Відомості про діяльність правового попередника

2.1. Бухгалтерський баланс КП «Городоцька швейна фабрика» за 1997-й та перший квартал 1998 року

Актив	1.01.1998 року (тис. грн.)	1.04 1998 року (тис. грн.)
I. Основні засоби та інші позаоборотні активи	964,7	946,7
II. Засоби і затрати	30,0	28,3
III. Грошові кошти, розрахунки та інші активи	33,9	89,5
Баланс Пасив	1028,6	1064,5
	1.01.	1.04.
I. Джерела власних та привнесених до них коштів	974,7	953,4
II. Довготермінові пасиви	—	—
III. Розрахунки та інші короткострокові пасиви	53,9	111,1
Баланс	1028,6	1064,5

2.2. Звіт про фінансові результати та їх використання за 1997 фінансовий рік

Найменування показника	на 01.01.1998 року (тис. грн.)	на 01.01.1998 року (тис. грн.)
Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	198,8	x
Затрати на виробництво реалізованої продукції (робіт, послуг)	x	209,8

Балансовий прибуток (збиток) — 22,5

II. Використання прибутку на 1.01.1998 року

Платежі до бюджету

Відрахування в резервний (страховий) фонд

Використання на інші цілі

2.3. Дані про фінансове становище за станом на 1.01.1998 року

Фінансове становище КП «Городоцька швейна фабрика» є таким, що характеризується низьколіквідною структурою активів та дефіцитом оборотних коштів у ліквідній формі.

Назва показника

1.01.1998 року

1.1. Загальний коефіцієнт ліквідності

1.2. Проміжний коефіцієнт ліквідності

1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності

2. Коефіцієнт фінансової стійкості

3. Коефіцієнт фінансової незалежності

4. Коефіцієнт ефективності використання активів

5. Коефіцієнт ефективності використання власних коштів (капіталу)

Достовірність бухгалтерського балансу, звіту про фінансові результати та їх використання за 1997 фінансовий рік, доведена про фінансовий стан підтверджені ТзОВ «Аудиторська фірма «УКРЗАХІДАУДИТ» (ліцензія Аудиторської палати України № 000541 від 29.11.1994 року).

2.4. Цілісність працюючих

Середньоспискова цілісність працівників за станом на 1.01.1998 року — 198 чол.

2.5. Дані про керівних працівників

Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Стаж роботи на цій посаді	Освіта	Загальний стаж роботи
Ревда	голова правління	1 рік 6 міс.	вища технічна	37 років
Данута Михайлівна	голова правління	2 роки 6 міс.	середня спец.	12 років
Коновалова	головний бухгалтер	2 роки 6 міс.	середня спец.	12 років
Лариса Юріївна	головний бухгалтер	2 роки 6 міс.	середня спец.	12 років

2.6. Опис ділової діяльності КП «Городоцька швейна фабрика»

Основними напрямками діяльності КП «Городоцька швейна фабрика» є виробництво продукції швейної промисловості; розробка та запровадження нових моделей швейних виробів.

Основна номенклатура, обсяги виробництва та реалізації продукції за 1997 рік

Найменування продукції	Обсяг виробництва (тис. шт.)	Виручка від реалізації (тис. грн.)
за 1997 рік	105,7	181,6
Жіночий одяг	105,7	181,6
Інше	0,3	—
Всього	106	181,6

У вказаний період наукові дослідження не проводились, інвестиції не здійснювались. Опис ділової діяльності КП «Городоцька швейна фабрика» засвідчений ТзОВ «Аудиторська фірма «УКРЗАХІДАУДИТ» (ліцензія Аудиторської палати України №000541 від 29.11.1994 року).

3. Дані про емісію цінних паперів

3.1. Дата і номер протоколу прийняття рішення про випуск цінних паперів

Перший випуск акцій Товариства проводиться відповідно до рішення загальних зборів власників майна колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» (протокол рішення про випуск акцій № 1 від 5 березня 1998 року) шляхом проведення передплати на акції серед власників майнових паїв у майні КП «Городоцька швейна фабрика».

3.2. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії

Метою випуску акцій є реорганізація колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» у відкрите акціонерне товариство та формування статутного фонду БАТ «Городоцька швейна фабрика».

За результатами фінансово-господарської діяльності колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» за станом на 01.04.98 р. збитки становлять 19 200 грн. Фінансові ресурси, вилучені від емісії акцій, на погашення збитків не спрямовуватимуться.

3.3. Обсяг емісії, вид і категорія цінних паперів

число серій і порядкові номери

Планується випустити 10 070 000 (десять мільйонів сімдесят тисяч) простих акцій номінальною вартістю 10 копійок на загальну суму 1 007 000 (один мільйон сім тисяч) гривень.

Акції випускаються у бездокументарній формі серією А-1 за №№ 00000001 — 100700000.

3.4. Запланований курс акцій

Запланований курс акцій відповідатиме їх номінальній вартості — 10 (десять) копійок за одну акцію.

3.5. Місце та термін передплати акцій

Місце передплати акцій: 292530, Львівська обл., Городок, вул. Нижні Пасіки, 9.

Термін передплати акцій — з 22 червня 1998 року до 29 червня 1998 року.

3.6. Порядок розміщення та оплати акцій

Власники майнових паїв у майні колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» самостійно покривають передплатою 100 відсотків від обсягу емісії акцій пропорційно до вартості майнових паїв кожного з них.

Оплата акцій здійснюється шляхом обміну майнових паїв у майні колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» на акції Товариства.

Для здійснення такого обміну члени колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» або їх представники подають голові правління заяву довільної форми, після реєстрації якої отримують письмове зобов'язання про здійснення еквівалентного обміну на акції створеного відкритого акціонерного товариства «Городоцька швейна фабрика».

Перелік осіб, що оплатили у такий спосіб акції Товариства, підтверджується аудитором та подається незалежному реєстратору (згідно з укладеною угодою на ведення реєстру акціонерів).

Після реєстрації випуску акцій в Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку письмові зобов'язання обмінюються на виписки з реєстру акціонерів. Термін отримання документів, що підтверджують право власності на акції Товариства, не обмежено.

3.7. Дії, що проводяться у разі перевищення або недосагнення рівня передплати

У зв'язку з обміном майнових паїв колективного підприємства «Городоцька швейна фабрика» на акції відкритого акціонерного товариства «Городоцька швейна фабрика» перевищення або недосагнення рівня передплати не передбачається.

3.8. Переважне право на придбання акцій при проведенні наступних емісій

Переважне право на придбання акцій при проведенні наступних емісій мають акціонери Товариства.

3.9. Нарухування та виплата дивідендів

Дивіденди — чистий прибуток чи його частина, що залишається в розпорядженні Товариства після розрахунків з бюджетом та іншими кредиторами за результатами календарного року і направляється за рішенням загальних зборів акціонерів Товариства на виплату акціонерам пропорційно кількості належних їм акцій.

Дивіденди будуть виплачуватись один раз на рік. Термін виплати — не пізніше 1 квітня року, наступного за звітним. Місце виплати: 292530, Львівська обл., Городок, вул. Нижні Пасіки, 9.

Дивіденди виплачуються готівкою шляхом банківського або поштового переказу, іншими способами, що дозволені чинним законодавством.

3.10. Відомості про попередні емісії цінних паперів

Попередні емісії цінних паперів не проводились.

3.11. При проведенні передплати на акції Товариства послугами торговця цінними паперами не користуватись.

4. Чинники ризику, пов'язані з діяльністю товариства

Чинники ризику, що можуть впливати на діяльність Товариства:

погіршення економічної ситуації в країні та низький платоспроможний рівень населення;
зміна податкової політики та введення додаткових податків.

ПОВЕСТКА ДНЯ

общего собрания акционеров закрытого акционерного общества «Бытдротехника»

1. Отчет о деятельности фирмы за 1997 год.
2. Заключение ревизионной комиссии.
3. О формировании уставного фонда.
4. Об условиях выпуска простых именных акций и реестре акционеров.

5. Определение порядка и источника средств для расчетов с выбывшими членами коллектива собственников.

6. Избрание членов правления, наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.

7. О создании предприятий на основе структурных подразделений.

Собрание состоится 27.07.98 г. в 10.00 в помещении института «УкрНДІПроектстальконструкция» по адресу: г. Мариуполь, ул. Митрополитская, 177.

Администрация.

К сведению акционеров АО «Вист-колар»!

Сообщаем, что общее собрание акционеров состоится 15 июня 1998 г. в 15.00 (актовый зал АО «Вист-колар»).

Повестка дня:

1. Утверждение изменений в уставе.

2. Утверждение внутренних положений.

3. Выборы наблюдательного совета.

4. Разное.

Регистрация участников собрания с 13.30 до 14.30.

При себе иметь документ, удостоверяющий личность.

Правление АО.

Повторні збори акціонерів БАТ «Івано-Франківський арматурний завод» відбудуться 21 липня 1998 року об 11.00 за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 229, актовий зал БАТ.

Реєстрація акціонерів з 8.00 до 10.30.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів роботи БАТ за 1997 р.
2. Затвердження звіту ревізійної комісії.
3. Затвердження плану на 1998 р.
4. Внесення змін до статуту.
5. Довибори ради акціонерів.
6. Вибори ревізійної комісії.

Довідки за телефонами: 2-40-14, 2-55-63, 3-10-27.

Правління БАТ.

К сведению общественности!

ООО «Лестроэнерго» обратилось в Национальную комиссию по вопросам регулирования электроэнергетики Украины с просьбой о выдаче лицензии на осуществление предпринимательской деятельности, связанной с поставкой электрической энергии по нерегулируемому тарифу на территории Украины.

Почтовый адрес: 340017, г. Донецк, бульв. Шевченко, 27/402; тел. (0622) 97-82-58, ф. 90-33-84.

У номер

● Чернігів

Відбудували хату лірника

Минулими вихідними в селі Дмитрівці відбулося відкриття та освячення відбудованої хати, в якій жив відомий український лірник Аврам Родіонович Гребінь. 120-річчя від дня його народження відзначено на Співочому полі в селищі Березному святом народної творчості. У ньому взяли участь заслужений артист України лірник Василь Нечепя, співаки, фольклорні колективи з усієї Чернігівщини.

● Луганськ

Робоча гора — робоча пора

Тривають роботи з ліквідації наслідків зсуву на схилі Робочої гори у Лисичанську. Закріпити ґрунт вирішено з допомогою монтажу металевих труб та заливання їх бетоном. І хоча швидкість зсуву нині трохи зменшилась, небезпека аварій на найближчій проїжджій частині залишається реальною. Тож поки що тут триває проїзд транспорту.

Відновлювальні ремонтні роботи тривають щодобово. До слова, у провалах неподалік Лисичанська вже застпано майже 10 тисяч тонн щебеню, що дало можливість наразі відновити проїзну здатність однієї лінії залізничного полотна.

● Миколаїв

Гард над Бугом — слобода козацька

У місті енергетиків Южноукраїнську з'явилося нове громадське об'єднання — козацьке товариство «Бугардолова паланка». Його надра перетнутий з давнини, коли слобода Гард над Бугом була адміністративним центром однієї із запорозьких паланок. Сьогоднішні козаки мають намір налагодити охорону пам'яток історії та культури, виховання молоді на кращих традиціях предків.

● Житомир

Інформацію не можна з'їсти, але без неї не обійтися

У Житомирі при облуправлінні соціального захисту населення відкрито перший в Україні інформаційно-консультативний центр. Сучасна комп'ютерна техніка і програмне забезпечення не лише сприятимуть отриманню вичерпної інформації для населення, а й дадуть змогу на основі звернень громадян вести моніторинг соціально-трудових процесів, ефективніше на них впливати. За консультаціями сюди можуть звертатися сім'ї, які потребують матеріальної допомоги, претендують на житлову субсидію. Центр допоможе конкретною інформацією і безробітним, і тим, хто сумнівається у правильності оплати праці.

Паніковський має столичну прописку

Михайло Паніковський, літературний герой відомої книги І. Ільфа та Є. Петрова «Золоте теля», мешкає у Києві. Оселився він у замишному скверчику на вулиці Прорізній, 6. Про що, до речі, свідчить прописка у справжньому паспорті, виданому капітаном міліції. Саме тут до революції Михайло Самуїлович працював кишеневим крадієм. Прообразом для пам'ятника Паніковському, відкриття якого відбулося минулої неділі, став відомий актор театру та кіно Зиновій Гердт. Півтора року вивчали та трудилися над створенням цього улюбленого всіма образу його

«батьки» — скульптори Віталій Сивко та Володимир Шур. Бронзовий Паніковський вишивав немов живий: тримаючи свій ціпок, він крокує вперед, з високою піднятою головою, хитруватою посмішкою, словом, по-чужається героєм. Того дня він насправді був таким, адже його удостоєно ще одного звання — «героя нашого часу».

Він слухав ширі привітання численних гостей-шанувальників — акторів, письменників, поетів, сатириків, гумористів, отримував подарунки (серед яких — той самий жорсткий гусак і ті самі «золоті» гіри). Було влаштовано і невеличкий

аукціон, де пустили з молотка улюблені речі Михайла Самуїловича: камізілку (за 70 гривень), ціпок та чорні окуляри (за 30). А одному з гостей свята, який взяв участь у конкурсі і найголосніше вигукнувши фразу Паніковського «дай мільйон!», подарували стареньку валізу героя.

На відкритті пам'ятника (до речі — першого літературного героєві в Києві) відзначалося, що сквер, де встановлено пам'ятник, має стати місцем для постійної зустрічі сатириків та гумористів. А самі автори у цьому і не сумніваються, адже, на їхню думку, це пам'ятник не національ-

Тетяна МІШИНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРША.

«Колесо» порушує закони фізики

Уперше

У РАМКАХ програми Днів Києва проведено перший весняний фестиваль української комедії. Він проводиться на відкритому майданчику Театру на Подолі — з огляду на добру погоду, театр працює просто неба, оскільки ремонт прилішення затримався.

Фестиваль розпочали актори цього театру Сергій Бойко та Ігор Славинський, ведучі телепередачі

«На добраніч, діти!» А потім гості Андріївського узвозу побачили комедійні програми Харківського театру-студії «Арабески», музичних колективів «Мандри» та «Лепрекон», київських муніципальних театрів — Молодого, Малого драматичного, «Романсу», «Бенефісу», маріонеток, «Колеса».

До речі, про «Колесо». Цей театр-кафе, прописаний на Андріївському узвозі, якраз відзначив десятиліття свого існування. З цієї нагоди режисера Ірину Клішевську та її колектив вітали близькі й далекі гості (включно з керівни-

ком Подільського райдержадміністрації та командиром корабля «Сагайдачний»). Привітання були веселими і якнайкраще вписувалися в програму комедійного фестивалю («Ви — театр-студія, ви — театр-стадія!» — так висловився відомий режисер О. Кужельний). Справді, стадія, на якій нині перебуває «Колесо», свідчить, що театр росте й міцніє, попри всі негаразди. Або, як було сказано того самого вечора, «ви порушуєте закони фізики, бо котитесь вгору, а не вниз...»

Христофор ГРУША.

Газеті «Шулявка» — п'ять років

Виповнилося п'ять років газеті «Шулявка», що розповсюджується в місті Києві та Київській області. За цей час у тижневика з'явилася власна творча обличчя. На сторінках «Шулявки» порушуються проблеми суспільно-політичного життя, культури, спорту, виховання, газета оперативно відповідає на запитання читачів, дає корисні поради і консультації, друкує цікаві літературні твори.

Нині наряд газети збільшився етніч. За часом передплатників «Шулявка» випередила більшість регіональних видань.

Своєрідний творчий колектив редакції намагається робити все, щоб і надалі завойовувати серця читачів. То нехай щастить вам, колеги!

Колектив «Голосу України».

Під прапором капіталізму вперед, до щасливого сільського буття!

На другому міжнародному конгресі Української ліги підприємців АПК, як завжди, думали думи про село. Тема заходу для цього була підходяща: «Агропромисловий ринок України — проблеми функціонування та розвитку». Спочатку, як годиться, бізнесмени розкритикували хибну урядову сільськогосподарську політику, за якої варто очікувати нових катаклізмів у галузі. На думку голови біржового комітету Української аграрної біржі Богдана Губського, державна політика зводиться лише до ухвалення постанов, що здебільшого не виконуються.

Дісталось й закордон. Друга рука іноземних банків, вважає віце-президент ліги підприємців АПК Людмила Супрун, не така вже й шедра. Річна ставка кредитів — 20–25%. Та й ті надають лише за наявності гарантованого зарубіжною компанією контракту на експорт агропродукції. Закордонне «фінансування», мовляв, загине село ще глибше до боргової ями.

Від «хто винен?» агропріємні перейшли до не менш актуального «що робити?». Запропоновані рітвні методи новизною не вирізняються. Як і торік, у боротьбі за щасливе завтра села комерційні структури вирішили об'єднатися під прапором визнання АПК пріоритетною галуззю, зменшення податкового тиску та проєкційних ставок на кредитні ресурси, розроблення реальної програми агроєкономічної політики.

Тепер справа за втіленням надуманого у життя.

Галина КВІТКА.

Золотий голос Ольги Басистюк

МИНУЛОЇ п'ятниці в Київському будинку органної музики відбулася презентація майстер-диска народної артистки України Ольги Басистюк.

Ольга, як завжди, була велична і прекрасна, як завжди, її ліричному співу було затісно навіть під таким високим склепінням, і як завжди, зал був переповнений і влячні шанувальники доводили до відсутності цілї сцени. А вона, співачка зі світовим визнанням, усе дякувала спонсорам — регіональному благодійному фонду підприємців розвитку культури (засновником — банк «Слов'янський»), без якого нічого цього не було б. Додам, що коли не знайдуться охочі і далі підтримати Ольгу Басистюк, яку ще називають золотим голосом України, то далі нічого й не буде, бо майстер-диск — це ніби рукопис роману в одному примірнику, котрий ще треба видавати. Слово честі, мені куди більше хотілось б написати, як свіжо і по-новому звучала її «Аве Марія» різних авторів. Або

про те, як вона щоразу дивує шанувальників її таланту несподіваними можливостями свого Богом дарованого голосу. Але згадаймо: коли вона востаннє виступала в «їй домі» — Будинку органної музики чи в Національній філармонії — святині самі для таких талантів, як у Ольги Басистюк? Два тижні тому, справді, відбувся-таки її концерт у Національній філармонії. Тільки ж відміння його кілька разів, а напередодні пізно увечері співачка сама (!) обдзвонила всіх, кого знала, що концерт усе-таки відбудеться, бо чиновники наразі змілюються, дозволивши їй там виступити. А закінчила артистка концерт ть не традиційно, заявивши, що директор

цього закладу не одержить від неї те що кількох тисяч, а й кількох копійок. Але ж якщо у Національній філармонії не виступитимуть такі, як Ольга Басистюк, — то хто тоді? Той, хто заплатити гроші?

До речі, співачка з сумом констатувала, що в Москві та Санкт-Петербурзі її розуміють куди краще. А тепер давайте замислимось: скільки наших талантів у Росії розуміють краще, ніж в Україні? І не треба поспішати звинувачувати їх у непатріотизмі...

Розумію, що у мистецтві вже давно втрутився бізнес, який навіть з безголових дівчаток і хлопчиків без проблем робить естрадних зірок, котрі швидко заповнили всі телевізійні програми. І хай, як то кажуть, провітають. Але таких, як Ольга, з її голосом незвичайної сили, Бог посилає людям один раз на багато років. З ними треба інакше. Я не знаю, як, але не так, як ми це робимо зараз. Держава, спонсори, багаті люди, де ви?..

Валентина ПОЛІЩУК.

Голос України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44,
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: sekret@golos.relc.com

☐ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☐ Редація не заванує поділе позицію авторів публікацій.
☐ За точність вигаданих фактів відповідальність несе автор.
☐ Рукописи не повертаємо.
☐ Ілюстрації з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російськими мовами. Індекс 60955.
Тираж 235352.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311102.
1 2 3 4 5 6 7 8 0